Marko paşa

NE SAĞCIYIZ NE SOLCU FUTBOLCUYUZ FUTBOLCU

Zübük

Çağdaş Dünya resmini tanıtan sergi açıldı

Çağımızın en ünlü, yabancı ve yerli ressamlarının eserlerini bir araya getiren Türkiye İşçi Partisi aracılığı ile, Ekim ayının 1 inde İstanbul Şehir galerisinde açılmış ve büyük bir ilgi toplamıştır.

Yetmiş bir yabancı ve yerli ünlü ressamın tablolarını bu oranda ilk bir araya getiren bu başarılı sergi, sanatseverlere günümüz dünya resmine genel bir bakış olanağını da sağlamıştır.

Picasso, Fernad Leger, Chagall Pignon ve Léopold Lévy gibi daha birçok büyük ressamların imzalı eserlerinin de yer aldığı bu sergide, Paris'te Türk resmini dünyaya tanıtan Fikret Muallâ, Abidin Dino, Avni Arbaş, Mübin Orhon, Hakkı Anlı gibi daha başka ressamlarımızın da eserleri vardır.

Bu arada, Haşmet Akal'ın, Arif Dino'nun en güzel eserleri de sergilenmiştir. Bu sanatçıların eserleri, sergide ucuz fiatlarla satılmaktadır. Sanatseverlere ve çağdaş resim sanatına yaptığı bu hizmetten dolayı, Türkiye

Zübüklerin de plânı açıklandı

Zübükleri Kalkındırma Planı Nihaî Şeklini Aldı

Ankara (Hergele Meydanından Özel Teşebbüs çocuğu Zübük bildiriyor) —

Eyvelallah. Devlet Plânlama Teşkilâtının beş yıllık Kalkınma Planını içinden çıkılmaz, yürümez bir şekle sokdurtup plâncıları darmaduman ettikten sonra, biz bu vatanın zübükleri de, onların plânlarına karşı başka bir plân —ama ne plân— hazırlamış bulunuyoruz. Bizim plânımızın yüzde yüz muvaffak olacağı ise tecrübe ile sabittir. Meselâ daha birkaç gün evvel, milletimizin reyleriyle seçilmiş bir milletvekili oduğu hade Yassıada'da müebbet hapse mahkûm edilen ve zindanlarda inletilen zübükdaşımız Reşat Akşemsettinoğlu'nun Yunanistan'a firar plânının nasıl muvaffak olduğuna bütün millet şahitlir. (Biz de daha ne plânlar var, ne plânlar !

Esasen biz plânımızı yeni yapmış değiliz, eskiden beri plâncıyız. Hemen 27 Mayıs sabahında derlenip toparlanarak yaptığımız son beş yıllık zübükleri kalkındırma plânının özeti şunlardır:

1 — Milli Birlik Komitesi üyelerini, methede ede göklere kendilerini dostları olduğumuza inandırmak. «Siz naziksiniz, çok naziksiniz, centilmenesiniz, kibarsınız, kadife eldivende demir yumruksunuz, beyaz ihtilalcisiniz, yumuşak devrimcisiniz, şusunuz, busunuz yamansınız, falansınız filânsınız» diyerek, onlara «Bu ihtilâl hiç kimseye karşı yapılmamıştır» dedirtmek.

2 — Yavaş yavaş, adım adım, mek parmak mek parmak, kimseye karşı yapılmamış olan tarihteki bu ihtilâli, kendine karşı yapılmış bir duruma getirerek, dostu düşmanı birbirine karıştırtmak.

3 — Zübükleri en geç 1965 de iktidara geçirtmek için beğenmediğimiz İkinci Anayasadan faydalanarak «tehlike var» diye diye ilericileri sindirmek, ezmek.

4 — Ortaya bir af lâfı çıkartarak, ama her zaman da affın çıkmasını durdurarak önlüyerek, Yassıada mahkûmlarının kurtulup sandalyelerimizi bizimle paylaşmalarına mani olmak, ama bu numarayı çaktırmamak. Ve bu maksat için affın çıkacağı sıralarda kargaşalıklar yaratmak.

5 — Çıkarttığımız kargaşalık'ar sayesinde halka «hükümetin pısırık, âciz olduğu» fikrini yaya rak, hükümeti büsbütün çuvallatmak ve sık sık değişen hükümeto adamlarımızı dahi şoka rak, subaşlarını, köprübaşlarını tuttırmak.

6 — İnönü'ye can düşmanı gi,

(Devamı 7 incide)

Hakeme hakaret eden bir futbolcu Ceza Heyetine verildi

ANKARA (Genel)

Milletvekili ve senatörlerin aralarında takımlar kurarak futbol maçı oynamak suretiyle önemli memleket dâvalarını halletmeğe çalıştıkları bu günlerde, Ankara stadyomunda cereyan eden bir vaka yeni hukuki meselenin ortaya çıkmasına sebep olmuştur.

Geçen Pazar Ankara'daki bir futbol maçında haksızlık eden ve taraf tutan hâkeme oyunculardan birinin «Özel teşebbüs çocuğu!» diye bağırmış olması, yeni bir dâva konusu haline gelmiştir. Hakem, kendisine hakaret ettiği iddiası ile bu futbolcuyu Yüksek Ceza Heyetine şikâyet etmiştir. Futbolcu ise bir kimseye «Özel teşebbüs çocuğu!» diye bağırmanın hakaret olmadığını, hattâ takdir olduğunu söyliyerek kendisini savunmuştur. Mesele ehl—i vukufa havale edilecek ve alınacak rapora göre «Özel teşebbüs çocuğu!» demenin hakaret olup olmadığı anlaşılacaktır.

Şahitlerin ifadesine göre bu futbolcu hakeme yalnız «Özel teşebbüs çocuğu!» değil, «Ulan özel teşebbüs çocuğu» demiş bulunmaktadır. Ayrıca bu futbolcunun solaçık oyuncusu olması, kasıtlı olduğu şüphesini üstüne çekmektedir.

AZİZ NESİN

Bu ne parmakmış ?

Dağları eşkiya sarar, İçişleri Bakanına,

— Çekil!.. derler.

Koçero'yu yakalayamazlar, İçişleri Bakanına,

— Çekil!... derler.

Bir hükümlü düşük kaçıp Yunanistan'a sığınır, İçişleri Bakanına,

— Çekil!... derler.

Ankara'da gençlik ve halk, kışkırtıcı ve gerici basın için gösteri yapar, İçişleri Bakanına,

— Çekil!... derler.

Çekilecek de ne olacak? Bu sorunun en doğru cevabını İçişleri Bakanı kendisi vermiş:

— Bir çare ise çekileyim...

Bu kadar doğru konuşabilen bir İçişleri Bakanı —gazetecilerin yazdığına göre— son Ankara olayları için bakınız ne diyor:

— Bunda komünist parmağı var!...

Allah Allah... Ne hikmettir, ne iştir, ne sırdır, ne anlaşılmaz şeydir, bizim memlekette her kim İçişleri Bakanı olursa, her zaman, her yerde, her yanda, her işte komünist parmağı görüyor. Gözlerinin önünde komünist parmakları oynayıp duruyor. Acaba, sıkı bir muayeneden geçirip de görme bozuklukları olanları mı İçişleri Bakanı yapıyorlar? Şu son yirmi yıllık tarihimizde, İçişleri Bakanlarının komünist parmağı görmedikleri önemli bir olay hatırlıyor musunuz? Pek çok, saymakla bitmez ama, hemen aklıma gelen birkaçını sayayım:

Güzel Sanatlar Akademisi yandı: Komünist parmağı...

Tek parti döneminde demokrasi istendi: Komünist oyunu...

İşçi sendikları kurulmalıdır: Komünist parmağı...

İnsan hakları: Komünist parmağı...

6—7 Eylül faciası: Komünist parmağı...

27—28 Nisan Üniversite olayları: Komünist paramağı...

Atatürk müzesi yandı: Komünist parmağı...

Son Ankara olayları, gerici basına karşı halkın gösterisi: Yine komünist parmağı...

Yahu bu parmak ne parmakmış, nasıl parmakmış, her yere, her yana girmiş... Bir monolog anlatırlardı eskiden, bilir misiniz; İranlı bir sevimli mübalâgacı, kendi pehlivanlarını övüyor: «Hurşid—i muallâ diyerler bir bahadır pehlivan var idi, Tahran da hasmına bir parmak hevale eylemiş idi, hemi semavata yük selip çendini Peeris'te bulmuş idi.»

Bizim ilgililer, bu komünist parmağını —her nasıl bir

Bizim ilgililer, bu komünist parmağını —her nasıl bir parmaksa— Hurşid—i Muallâ pehlivanın parmağına çevirdiler; üstelik her yere de giriyor.

Bu iş bu kadar parmaklanırsa, sonra aklı başında olanlar,

— Bu iş bir parmak işaretine bakıyor... demezler mi?

Çok değil efendim, çok değil, az, biraz, pekaz, azıcık akıl; bize yeter de artar bile...

BAŞYAZI

BİZ SAĞCILARIN VAZİYETİ

Turhan EVLİYAÇOCUĞU

Basında şayan şahsiyetlerin beyanlarına nazaran Türkiyedeki solcular hariçten beslenmektedirler. Muhterem milletvekillerimiz, senatörlerimiz ve bir kısım muhterem basınımızın vazıh ifadelerinden muttali oluyoruz ki, yalnız bu sene zarfında solcular hariçten beş yüz milyon lira para almışlardır. Başka bir muhterem senatörümüz ise, solcuların hariçten aldığı para miktarının tamamı tamamına bir milyar lira olduğunu beyan eylemiştir. Bu mikter, resmî sıfatı haiz zevatın malumu olandır. Daha kimbilir ne kadar gizli yollardan solculara para verilmektedir. Solculara yapılan harici yardımın malûm miktarı bir milyar olunca, hiç şüphesiz asgarî olarak bir milyar da gizli ve gayri malûm yollardan almaktadırlar. Demek oluyor ki, dört milyar liralık bütçemizin nısfı demek olan iki milyar lira yabancı menbaların solcuları beslemek için verdikleri paralarla temin edilmektedir.

Görülüyor ki, vaziyet son derece elim, vahim ve ciddi dir. Çünkü hariçten para almak ve yardım görmek namuslu bir hareket değildir. Yalnız özel sektör hariçten para alabilir ve Amerika gibi, Almanya gibi veya sair müttefiklerimiz gibi hariçten yardım görülebilir.

Bugün biz harici yardıma her zamandan daha çok muhtaç bulunuyoruz. Hükümetimiz, resmî ve hususî teşekküllerimiz elbette hariçten para ve yardım alacaklardır. Ve fakat solcuların hariçten para almaları ise hiyanet—i vatanıyedir.

İmdi, gelelim sadece: Biz, bu mübarek toprakların sağcıları ne yapacağız, solcularla nasıl mücadele edeceğiz? Bize hariçten para gelmiyecek mi? Biz kimden, nereden para alacağız? Biz, ırkçı, Türkçü, ümmetçi, mukaddesatçı, Turancı, memleketçi, Allahçı, örf ve âdetçi, şeriatçı, bülâsaten cümle sağcıların maddî bakımdan ihmal edilmemizin neticesi nereye varır? Mademki solcular bütçemizin nısfı miktarında hariçten para almaktadırlar, biz sağcılar ek seriyette olduğumuza nazaran solculardan daha çok hariçten para almamız icap etmez mi? Fakat bize kim yol gösterecektir? Hükûmet daha ne kadar zaman gaflet uykusunda kalacaktır? Yoksa bizim de mi solcu olmamızı bekliyorlar? Bu ihmalin neticesi vahimdir.

Solcuların hariçten bir milyar lira aldığını beyan eden zevat lütfen cevap versinler: Solcular hariçten milyarlar alırken, biz sağcıların metelik bile alamayışımız haysiyet kırıcı değil midir?

Bizim korkumuz solcuların memleket haricine para kaçırmalarıdır. Yoksa bu vatan hainleri her sene memlekete bir — iki milyar lira ithal ediyorlarsa, sağcı olarak bizler neden böyle bir vatan hizmetinden uzak kalalım? Binaenaleyh, solcuların hariçten para almaları men edilmeli, o paraları biz sağcılar almalıyız kanaatinde bulunuyoruz.

Neticeten şunu arzedelim ki, hariçten para almak memleket evlâtlarına yakışan namuslu bir hareket değildir.

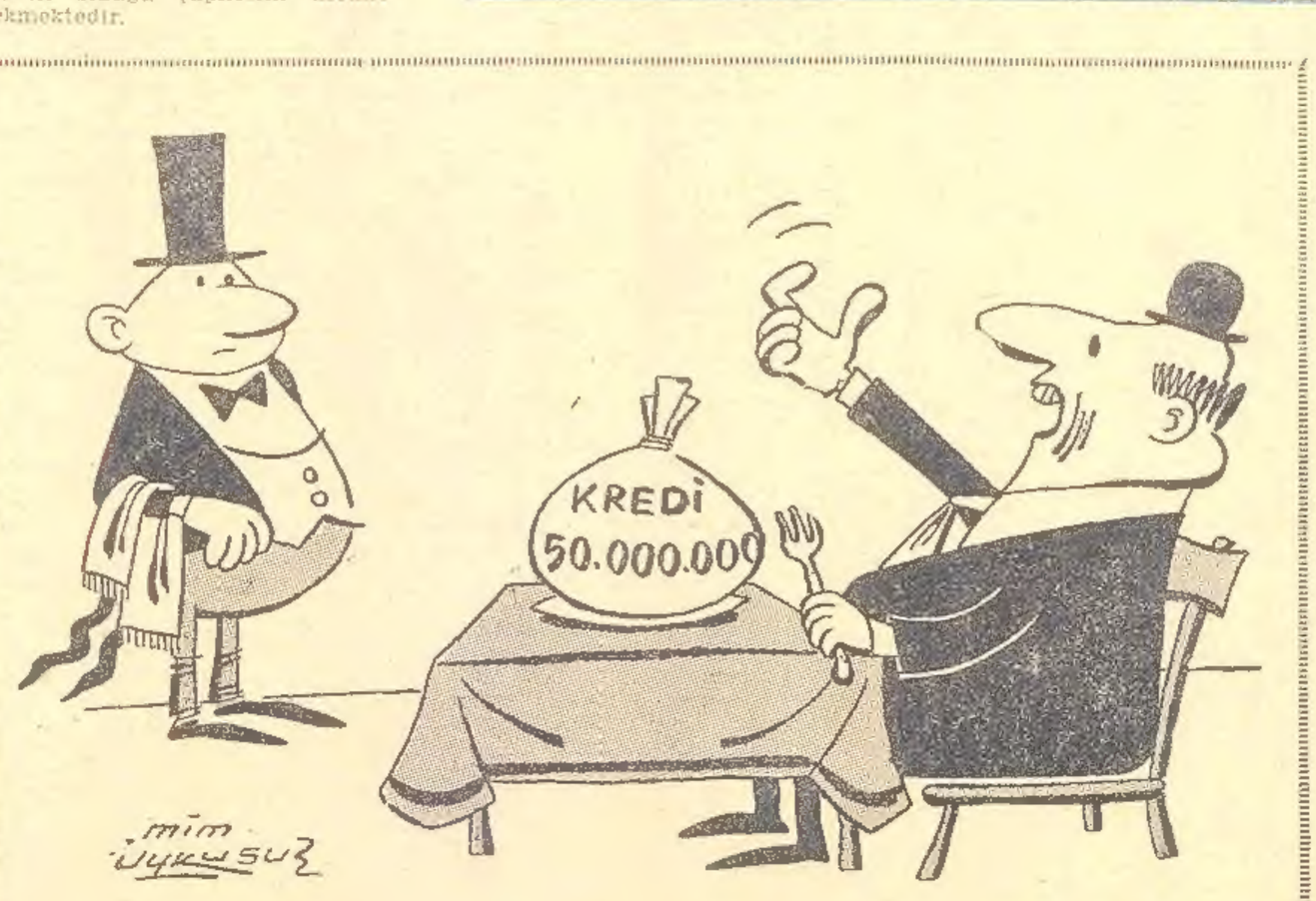

— Bir porsiyon daha!...

Hükûmet deviren deliler

O gün tımarhanenin içinde çok gergin bir hava vardı. Bütün deliler koğuşun boşluğunda durmadan volta vurup duruyorlardı. Memleketin gidişi onları sersem tavuğa çevirmişti. Hepsi sapına kadar yurtsever kesilmişlerdi. İskemlenin üzerine sıçrayan bir zırdeli,

— Değerli arkadaşlar!.. diye bağırdı. Bizi analarımız ne günlere doğurdu? Memleket dikine gidiyor be! Gaskonya hapı yutuyor. Ne duruyorsunuz? Bu akıllılar bizi nereye götürüyorlar? Biliyorum bizi Adapazarına götürüyorlar. Ekmek çarpsın ki ben Adapazarına gitmem. Vatanını seven arkamdan gelsin.

Ortalığı bir sevinç kapladı.

Bir başka deli,

— Yarma şeftali bölünür gibi ikiye bölündük be!.. dedi.

Beriki,

— Hiç kafa patlatmayın, dedi, biz adam olmayız!

Kapılar zorlanmağa başladı. Yaşlı bir deli,

— Bu memleketi ancak biz deliler kurtarabiliriz. dedi. Hemen, idareyi elimize geçirmeliyiz, Vatan, millet... Yaşasın deli milleti!...

Ertesi sabah Meclis—i Mebusanı basan deliler, idareyi ele alıverdiler.

Başvekilliğe Zırdeli çengel Kâzım getirildi. Hariciyenin başına Bakırköylü Palamut Osman, dahiliyeye kıdemli deli Bidibidi Hurşit, İskân işlerine de Zırdeliler Kralı Dörtköşe Fahri getirildi. Kısacası, zırdelilerle deliler kol - tukları aralarında paylaştılar.

Halk sokaklarda şu havayı tutturmuştu:

— Er olan meydana dökülsün!
— Pilâvdan dönenin dişi kırılsın.

Hemen ertesi gün ortalık huzur ve sükûna kavuştu. Huzur sokaklara döküldü. Rejim kapalı iken, iki saat sonra kabak çiçeği gibi açılıverdi. Aradan bir hafta geçmişti ki, Batılılar bizden demokrasi dersi almağa başladılar.

Yeni mebusların paçalarından terbiye akıyordu. Her mebus birbirlerine «beyefendi hazretleri» diye hitap ediyordu. Sanki bunlar mebus değil de, ahlâkçı!

Kürsüye çıkan deliler delisi Hicranî,

— Pek sayın Saylavlar!... dedi. Sizlere hitap etmekle inan olun ki kafamı buluyorum. Bu vatan, bu ümmet Çok sevgili Ali Cengiz Oyunları, sizlere iki lâf söylemekle, anam avradım olsun ki, zevk duyuyorum. Ömrümde küfür kavga, boğuşma, tokuşma nedir bilmem. Hah hah hah!.. Ne diyecektim? Yahu adamı güldürmeyin be... Biz deliler bu çiftliği güllük gülistan yapmak için bu naneleri yedik. Biz kimseyi kafese koymuyacağız, biz kimseyi aldatmıyacağız. Hay Allah, ne idi o eski hıyarlar?.. Pek sayın katakulliciler, uyumayın da dinleyin biraz beni. Huzurunuzdan ayrılırken hepinize eyvallah çeker, hürmetlerimi iblağ eylerim. Yahu, biraz memleketi düşünün be!...

Bu sözler Meclisi Mebusanı iki ye böldü. Şark cephesini deliler, Garbı da zırdeliler aldı.

Başvekil Zırdeli Çengel Kâzım,

— Hiç telâş etmeyin, dedi. Garp cephesinde yeni birşey yok! Rahatça dalgalarınıza bakabilirsiniz.

İki taraf birbirine girdi.

Tam bu sırada içeri üç hammal girdi. Sırtlarında birer çuval patates vardı.

Patateser kavgacılara bir bir dağıtıldı. Patatesi alan kırdı. Partı da hemen kesildi, ortalık süt liman oldu.

İki gün sonraki oturumda El Cezire Mebusu,

ŞAKİR BALKI

— En küçük patatesleri bana verdiler! diye bağırdı.

Mebusan Reisi Kedibıyık Ke - mal,

— Kim ne derse desin, dedi, içimize akıllılar sızdı. Ne bu yahu?..

Ümmetçilerden Abdülkerim,

— Esselâmünaleyküm ümmet—i muarremler! dedi. Önce ceplerimi zi patatesle iyice doldurmalıyız. Bu vatan, bu memleket...

Şimdi de Mebusan dörde bölündü. Ümmetçiler, hilâfetçiler, Cumhuriyetçi Zırdeliler ve Kımızcı Irkçılar. Birbirlerini çiğ çiğ yiyecekler.

Bir çuval patates daha dağıtıldı. Kımızcının biri tepinerek,

— Kilerde patates mi kalmadı? dedi.

Cumhuriyetçi bir deli,

— Kalmadı ya! dedi sırıtarak.

Boğuşma başladı. Aslanlar gibi boğuşuyorlar neme lâzım. Bir ümmetçi altı dokuz yere uzandı. Hilâfet Fırkasından bir manyak,

— Patates çuvalları nereye gidiyor? diye bağırdı. Meclis tahkikatı isterim.

Hemen Meclis tahkikatı açıldı. Çuvallar iki hademenin üzerinde kaldı. Maaşlarına zam, işlerine son verildi...

Kan gövdeyi götüreceği sırada, üç hammal içeri girdi. Patatesleri görenler, cenge son verdiler o an.

Öğleden sonraki oturumda şehit ve gaziler maaş işi görüşülecekti. Oturduğu yerden bir deli,

— Her şeyden önce vatan millet, dedi. Önce vatan, sonra aşk... Vatanını düşünmeyen insan yirmi para etmez. Vatan millet, ben ömrümde başka şey düşünmem... Yahu, bizi de görün be. Bana bir patates bile düşmedi.

Ortalık yine karıştı. Bu sefer üçe bölündüler. Ok gibi gergin vaziyette işaret bekliyorlar. Kasaturalar pırıl pırıl!.. Durumun berbatlaştığını gören Zırdeli Çengel Kâzım,

— Memleketsever arkadaşlar, dedi. Küp, yavaş yavaş doldurulmalıdır.

İki adım geri çekildiler.

Köşede kaşınan bir deli,

— Bana bir tane patates düşmedi, diye bağırdı.

Yanındaki,

— Benim küp nihayet doldu! dedi.

— Yapma be birader!

— Namussuzum...

— Ümmetçilerden!

— Ben Cumhuriyetçi Zırzırlar fırkasındanım.

— Kardeşim, memleket vatan deyip nir çıkaracaksın.

— Nasıl?..

— Bağırıp çağıracaksın.

— Günlerden beri bağırıyorum be...

— Vatan millet dedin mi?

— Hayır...

— Bir de benim dediğim gibi de.

— Bak şimdi gör...

Deli doğru kürsüye çıktı, etrafını selâmladıktan sonra,

— Vataaan millet, millet vataaan!.. diye yumruklarını sıktı. Benim küp boş kaldı. Vatan millet... Bizi de biraz görün yahu! Köprüler, barajlar, limanlar, yollar. Vatan millet, benim küpten ne haber? Kimi yer, kimi bakar hep kıyamet ondan kopar...

Bu sözler Mebusanı karıştırdı. Herkes birbirinin yakasına yapışmış oekliyordu. Ama patates çuvalları da göründü. Kavga durdu, yerlerine oturdular hemen.

Birkaç gün sonra Meclis—i Mebusanda sıkı bir yoklama yapılınca, gizliden gizliye akıllıların içeri sızdıkları anlaşıldı.

Ama küpçükler ağzına kadar dolmuştu.

Okur Mektubu:

Kasımpaşa'dan Bay T. M. nin mektubunu kısaltarak veriyoruz:

Altın Hoca yarışmasına katılmıştım. Diğer katılanlar gibi, her hafta önce yarışma sayfasına bakardım.

Yarışmaya giren yazılara bakarım yok. Yarışmaya giremiyen yazılara bakarım, yok.

Hoppala.. Bizim yazı çıktı. Yarışma sayfasında değil de sekizinci sahifede çıktı: «Rapor ve Ötesi.»

Zübük'e telefon ettim. Mustafa Uykusuz çıktı.

Malûmatı yokmuş.

Çarşamba günü tekrar Zübük'e telefon ettim.

— Aziz beyle görüşmek istiyorum.

— Benim, buyrun.

— Ben sizin okuyucunuzum. Bir yazı göndermiştim. Bu sayıda neşretmişsiniz.

— Hangi yazı?

— Rapor ve Ötesi.

— Kaçıncı sahifede çıkmış?

— Sekizinci sahifede.

— Evet.

— Peki, ne diye yazıyı o sahifeye koydunuz?

— Nerede neşretseydik?

— O yazıyı yarışma için göndermiştim.

Aziz Nesin'de bir sessizlik. Belli ki düşünüyor.

— Yarışma için gönderdiğinizi yazının üzerine yazmış mıydınız?

— Hayır zarfın üzerine yazmıştım.

Aziz Nesin'de tekrar bir sessizlik.

— Biz zarfın üzerine bakmıyoruz. Ben bu yazının yarışma için gönderildiğini bilmiyordum. Bilmiş olsaydım, bile bu yazıyı yarışmaya iştirak ettirmezdim. Çünkü yazı mizah değil.

— Bu yazı bizatihi kendisi mizah.

— Evet. Bu yazı bizatihi kendisi mizah. Fakat gerçek, mizah sayılmaz. Bununla beraber, yazı çok güzeldi. (Beni teselli ediyor.)

— Anladım efendim, bir daha ki sefere.

— Beklerim efendim. Yazılarınızı beklerim. Çok özür dilerim, yanlışlıktan ötürü.

— Estağfurullah. Ben sizden özür dilerim. İşgal ettiğimden ötürü.

Aziz Nesin'e inanmıştım. Meğer aldanmışım. Benim yazımı neden yarışmaya dahil etmemiş? Kıskanmış da ondan. Yukarıda anlattığım yazının macerası başka türlüymüş. Benim Babıâlide tanıdıklarım vardır. Bu tanıdıklarımın içinde Zübük idarehanesine gidenler de vardır. Bunlardan biri, yazının macerasını bana anlattı. Ben de sizlere anlatıyorum.

İçinde «Rapor ve Ötesi» yazısı bulunan zarfı postacıdan bizzat Aziz Nesin almış. Yanında Mustafa Uykusuz ile bunları bana anlatan arkadaşım varmış. Zarfın üzerindeki yarışma için notunu mektuba kaydetmiş. Yazıyı okumaya başlamış. Yazının başlarında gayet ciddî imiş. Bir yerine gelince, daha ciddileşmiş. Birkaç satır aşağıda tebessüm etmeğe başlamış. Derken açıkça gülmeye başlamış. Derken ayağa kalkmış. gözlerinden yaşlar boşalaraktan gülmeye başlamış. Yanındakiler şaşırmışlar.

Aziz Nesin, sanki deminki Aziz Nesin değil.

— Evet ama, yarışma yazılarının içine bu yazıyı almıyacağım ki.

— Neden?

— Bundan sonraki Altın Palmiyeler tehlikeye girer de ondan.

— Peki, ne yapacaksın?

— Başka bir sahifeye atarım. Nasıl olsa yazı sahibi bunun sebebini soracaktır. Ben de o zaman derim ki: «Sende mizah kabiliyeti yok. Kendini başka sahalara at! O da buna inanır. Böylece de Altın Palmiye'ler her sene bana kalır.»

İşte böyle sevgili Zübük okuyucuları. Bizim «Rapor ve Ötesi» başlıklı yazı, bundan ötürü Aziz Nesin tarafından yarışma dışı bırakılmış.

MÜJDE: BEDAVA KİTAP

Aziz Nesin'in en güzel kitabı «Kağnı gölgesindeki it - Zübük» adlı romanını parasız veriyoruz.

Avrupanın en büyük yayınevlerinden «Paul Neff Verlag», Aziz Nesin'in «Züzük» adlı romanının Almancasını basacaktır.

7,5 lira fiyatında olan bu romanı, Zübük gazetesine bir yıllık abone olan bütün okurlarımıza parasız veriyoruz.

Avrupalı eleştirmenler «Zübük» romanının bir mizah şaheseri olduğunu yazmışlardır. Bu şaheseri okuyarak bu gazeteye adını veren Zübük'ün nasıl bir tip olduğunu öğreneceksiniz.

Bütün Türk eleştirmenleri «Kağnı gölgesindeki it - Zübük» romanını beğenmişlerdir. Zübük gazetesine bir yıllık abone olan bütün okurlarımıza 240 sayfalık bu güzel roman parasız verilecektir.

Zübük gazetesine bir yıllık abone için 25 lira gönderirseniz;

- 7,5 lira fiyatındaki Zübük romanını parasız alacaksınız.
- Zübük gazetesi her hafta elinize hiç aksamadan geçecek.

Birçok okurlarımız bulunukları yerlerde Zübük bulamadıklarını yazıyorlar. Abone olmak sizler için kolaylıktır.

ZÜBÜK'E ABONE OLUNUZ!

KEMAL TAHİR'in en güzel romanı:

ESİR ŞEHRİN MAHPUSU

360 sayfa

Büyük boy roman

Fiyatı: 10 lira

Millî Kurtuluş Savaşını anlatan bu güzel romanı okumalısınız. En güzel türkçe, meraklı ve heyecanlı gerçekçi bir roman

DÜŞÜN YAYINEVİ: Cağaloğlu, Gazi Sinan Paşa Sokak. No. 12

REKLÂMLAR İÇİN EN İYİ VASITA GAZETE VE DERGİLERDİR.

GAZETE VE DERGİLER İÇİN DE EN GÜVENİLİR ARACI BASIN İLÂN KURUMU'dur

GENEL MÜDÜRLÜK	:	İSTANBUL Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 3 Telefon: 22 43 84 — 22 43 85
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	İSTANBUL, Türk Ocağı Cad. No. 1 Kat 2
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	ANKARA, Ulus İşhanı «E» Bloku Kat 2 No. 41 Telefon: 10 58 17 — 10 57 87
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	İZMİR, ikinci Kordon Mimar Kemalettin Cad. Küçük Kardiçalı Han Telefon: 23911
		TELGRAF: BASINKURUMU
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	ADANA, Abidin Paşa Cad. Remo İşhanı No. 46
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	BURSA, İnönü Cad. Aysan Han No. 20 Telefon: 2552
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	ESKİŞEHİR, Porsuk işhanı Kat 2 No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	KONYA, İstanbul Cad. Yusufağa Sokak Terzioğlu Pasajı No. 1
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ	:	ZONGULDAK, Amele Birliği Pasajı No. 15/16 Telefon: 2038

(Basın 16159—095)

TİYATRO

Ağlayın açılırsınız

Sağır ve dilsiz insana acınır. Bu sağır ve dilsiz insan bir de kör olursa daha çok acınır. Bu sağır, dilsiz ve kör insan, küçük, güzel bir kız çocuğu olursa daha, daha çok acınır. Bütün bunlara, sakat yavrunun annesinin, babasının acılarını, yarı kör bir öğretmenin çabalarını da ekleriseniz, daha, daha, daha çok acınır. Üstelik, bu sakat çocuk, gerçekten yaşamış Helen Keller adında bir kadının hayatı ise...

İşte Oraloğlu Tiyatrosundaki «Karanlığın içinden» adlı oyunun özeti budur.

Seyirciler beğeniyor, eleştirmenler de beğeniyor, herkes beğeniyor. Oyuncuların gösterdiği başarı kadar, Amerikalı yazar William Gibson da başarı gösterebilseydi, bu ağlatma gösterisi belki de tiyatro olabilirdi

Lokantaya, para ödeyip karın doyurmaya gidenler, tiyatroya da ağlamak ihtiyaçlarını gidermek için para ödeyip giderlerse memnun olacaklardır.

Doğrusu, gerçekten, Amerikalı yazar, seyircivi ağlatarak ödediği paralarla tiyatro sahibini güldürmenin yolunu bulmuş. Hintlilerin «Ayaremu» bizim «Ayşecik» filmleri oranında başarılı bir ağlatmaca oyunu

«Karanlığın içinden» i seyrederken, üstümde iki mendil olduğu için çok sıkıntı çektim. Bu ağlatmacayı sevretmenizi salık veririm, ama yanınıza altı — yedi mendil almayı unutmayın. Ağlayın, ağlayın, belki açılırsınız

HEPSİ BÖYLE

Köyün en yaşlısı Hüsinağa, seksenini geçtikten sonra karısı ölünce, hemen bir daha evlenmeye karar verdi. Komşuları,

— Kiminle evleniyorsun diye sordular.

— Ahmet Ağa'nın kızı Huriye'yle...

— Ne? Huriye daha on sekizinde... Sen seksenini aştın yahu...

Hüsinağa,

— Şaşacak ne var sanki, dedi, ölen karım da evlendiğimizde on sekiz yaşındaydı. Evet, kadın kısmı çabuk ihtiyarlıyor. Ne yapayım, daha küçük kız da alamazdım ya...

BİLGİÇ KOCA

Karısının, kendini aldattığını öğrenen koca, kan beynine sıçrayarak eve koştu. Kapıyı tekmeyle açıp girdi, karısına,

— Namussuz, diye bağırdı, artık ben her şeyi biliyorum...

Karısı çok soğukkanlı gülümsiyerek,

— Her şeyi biliyorum diye o kadar da övünme! dedi, söyle bakalım övleyse: Kırım savaşı kaçta olmuştu?

MEŞHUR DOKTOR

Meşhur bir Amerikalı doktor, büyük keşfini açıklamak için bir basın toplantısı yapar ve bu toplantıda farelerin artık daha uzun yaşayabileceklerini söyler. Gazetecilerin hepsi birden sorarlar:

— Nasıl, ne buldunuz?

— Kolay, çok kolay. Farelerin bulunduğu evlere ne kedi ne de kapan sokmamalı.

AMELİYAT MASASINDA

Doktor — Hiç merak etmeyin. Şimdi size bir enjeksiyon yapacağım, yavaş yavaş dalacaksınız, her şey gözünüzde küçülecek, küçülecek ve kaybolacak. Sonra, yavaş yavaş uyanacaksınız ve beni karşınızda göreceksiniz. İşte o zaman, ameliyat bitmiş, siz de rahata kavuşmuş olacaksınız.

Olay, doktorun dediği gibi geçer. Hasta, bir süre sonra uyanır, fakat karşısında, uzun ve beyaz sakallı birini görür.

— Aman doktor, bu kısa zamanda sakalınız ne çok büyümüş?

— Ben doktor değilim kızım, Ben Azrailim!

Eski edebiyattan örnekler

Lâtin harflerinin kabulü, Türk sanat ve ilim hayatı için çok zararlı olmuştur. Bu yüzden Arap harfleriyle basılmış olan pek çok kıymetli eserleri genç ve orta nesil okuyamıyor. Bu, memleket irfanı ve evlâd—ı vatan için elîm bir ziya'dır. Zübük bu boşluğu doldurmak için karilerine yeni bir hizmette bulunmağa karar vermiştir. Eski edebiyatımızın en güzel nümunelerini takdim edeceğiz. Bu sayımızda Şafak—ı âtî edebî mektebine mensup büyük romancımız merhum edip Rauf Safvetî Beyfendinin «Biçare Pirâye» isimli romanından bir pasaj okuyacaksınız.

«Biçare Pirâye» romanından bir parça:

RAKİT, şâm-ı garibân akşam üzeri, mahal ise Kuş dili çayırı rehgüzeri idi. An samimülkalblerinden iki refik-i şefiki vefik olan Ziya ile Süreyya, akşam alışverişi diyerek bir miktar zenperestlik maksadı ile çayıra çıkmış bulunuyorlar ve çayırda mürur eden faytonlardaki zenne-i nâzeninleri seyr-ü teftiş ediyorlar idi ki, bıyıkları henüz terlemiş bulunan Ziya, refik-i şerikine şu yolda hitab eyledi:

— Ey aziz birader-i canberaberim! Zevcem Nazân ile bazan mülâki olamadığımdan son derecede abazan bir vaziyette borazan hale geldim. Bir çâre-i nâsazım yok mu benim! Heyhaaat!

Süreyya ise cevaben, sabık cuma günü sabahtan akşama kadar takip eylemiş olduğu bir hatunun meskûn bulunduğu haneyi kapısına gelüp peçesini küşad eylediğinde, kömürcü dükkânı kepengi açılmış gibi, peçenin altından marsık misali simsiyah bir arap bacının suret-i sifatı zahir olduğunu pek zarif bir tebessüm-ü kibarane ile nakleyledi.

İşte tam bu hengâmede idi ki önlerinden mürur etmekte olan bir faytondaki iki duhter-i taze den birinin sağ elindeki uzun konçlu eldivenle penbe feracesi arasında bir parmaklık kadar kısm-ı nâmehreminden teni görünmesi ile Ziya,

— Ah! Eyvah!. Kalb—i dilhunumdan yâre aldım. O ne ilâhî bir ten idi. Âşık oldum ulan! diye derin-i kalbinden inledi.

Süreyya ise,

— Ey aziz biraderim, dedi, biraz sabreyle, kendini tut. Aksi halde bu aşkın neticesini alamazsan teverrüm olursun. Gençliğine heder etme, pederin meyus olur.

Süreyya böyle bir ifade-i tekel lümde pek haklı idi; zira aşk yolunda fayton takib ederler iken, her ikisi de birçok defalar halayıklardan, dadılardan yedikleri şemsiye ve iskarpin darbeleri altında ıstırap çekmişler idi.

Efsus!. Bir kalb ki dilhun-u pür aşktır, ana hitap mümkün müdür?. Aslâa!..

Derhal bir faytona râkip olarak o iki nâzenini takip ioab ediyor idi ise de Babıâli kalemînde mukayyıt muavinliğinde nâmized bulunan Ziya'nın cebinde faytona verecek akçe bulunmadığından, Süreyya'ya,

— Bendenize bir mecidiye versenize biraderi dedi ise de, Süreyya,

— Mecidiye değil, bendenizde çeyrek dahi yokturi Diyerek istikrazda bulunmadı.

Anlar bu yolda teemmüle varmışlar idi ki, aynı fayton, bir kere daha önlerinden ûbur-u mürur edince, Ziya taze bıyıklarını bükerek işaret vermiş, faytoncu Arnavut ise yağlı kaytan bıyıklarını manalı manalı burarak, göz kırpmış idi.

Süreyya derhal,

— Monşer, derhâtır eyler misin, buna benzer bir arabacının bizi ahıra kapatarak nâhoş bir muamelesine mâruz kalmış idik. Bendeniz, bu herifin bize bıyık burmasını pek hayırlı bulmadım. Gel sen bu sevdadan vazgeç, zira, geçende bir arkadaşımın takip ettiği bir feraceli hanım hanesine alıp peçesini açtığında, altından palabıyık çıkmış. Sonrası ise sizce de malûmdur. Bendeniz, faytoncunun bıyıklarını hiç beğenmedim.. dedi ise de, Ziya;

— Penbe şanjanlı feraceli uğruna herşey feda olsun.. Beni bu aşktan, faytoncu Arnavut değil, ecel döndüremez.. dedi ve derhal İstanbulin'in yakasındaki kırmızı karanfili çıkartıp sapını mâilen tutmak sureti ile üç defa kokladı. Bunun mânası ise «Zâlim! Sen benim delikdeşik kalb-i mahzunuma üç delik daha açtın!» demek idi.

Lisan-ı aşka âşina olan faytondaki penbe feraceli ise, beyaz eldivenli nazik eli ile ipek şemsiyesinin sapını üç kerre sallıyarak cevap verdi.

Süreyya, refikine,

— Ziya oğlum, ben bu sap sallamayı pek beğenmedim dedi ise, Ziya ona bu hareketin aşk lûgatinde «Hain! Elinden çektiklerim yetmez mi?» mânasına geldiğini izah etti ki tam bu sırada faytondan bir gül düşmesi ile Ziya ve refiki Süreyya Daltaban ve yaya olarak faytonun mâbadinden bir müddet-i medi de şitap ettiler idi ise de atlar kadar seri koşamadıklarından fayton gözden nihan oldu.

Bu tesadüf-ü garamı müteakip Ziya,

— Artık bana bu dünya haramdır! Diye intihara teşebbüs etti ise de Süreyya,

— Biz o dildadeyi taharri ve derdest eyleriz Vuslata nail olursun. Tatlı canıma lûhude kıyma biraderi diyerek anı teselli eyledi.

Filhal, bir mevsim-i şitâ âhırı, bermutad yine iki refiki şefik-i tevfik, Küçüksu mesiresinde trafik ederler ve kısmetlerini taharrî ederler iken, Ziya'nın fevkalâde küçüksu dökmek ihtiyacı ile bir ağaç dibine teşarşur eylediği esnay-i hengâmede, Ziya önünden ubur-u mürur eden fayton içinde dildadesini görmekle, derhal pantalonunu toplayıp, iki refik bir kira faytonuna râkiben takibe geçtiler. Her iki faytonun esnayi krozmanında, Ziya, her daim cebinde hazır bulundurduğu Milâno parşömeni penbe ve mai kâğıtlara yazılmış nâmelerden birini faytona uzatmağa ve nâmesini dadısı olması muhtemel ebrûlu maşlahlı kadına çaktırmadan penbe feracelinin eline vermeye muvaffak oldu idi.

Takip eyledikleri fayton, pancurları aşı boyalı tahinî renkli bir köşk önünde tevakkuf eylediği zaman leylin karanlığı bastırmakta idi. Ebrûlu maşlahlı dadı ile, penbe feraceli dilrübâ'ya, köşkün kapısını sadakor göm lekli bir çocuk idi. Pembe ferace nin netice kısmında eflâtunî renkte bir fiyango sallanmakta idi.

Bir müddet sonra, köşkün ikinci kat penceresinde ışık yanması ile piyanodan bir musıkı-i romantikiyye leylin içine dağılmış idi. Piyanoda Alfons Dode'den bir musıkı-i şiiri elemnâk parçası hazin hazin dökülüyor iken, Ziya'nın gözlerinden de iki katre yaş süzülmekte idi.

İşte bu lâhza-i garamda idi ki, Süreyya,

— Ahırın kapısından bıyıkları göründü, arabacı geliyor. Kaçulan Ziya! diye feryat iderek tabanları yağlaması ile, Ziya dahi tabanları ile mabâdini darb ederek fırara karar eyledi.

Efsuus!. Aşk, mâni dinler mi hiç?.. (ve minelgaraib!..)

Bohçacı kadınlar yedi ile nâmeler teati eden iki genç, en nihayet gizlice mülâkî olarak bir yaz günü Büyükada'daki İspelendide oteline gitmişler idi. Evvelâ otelin terasasında arâm eyle diler ki feracenin eteklerinden dahil olan sabah meltemi Pirâye'nin derunûnu fazlaca titrettiğinden,

— Hava serindir, derunum tit redit demekle içeri dahil oldular ve o anda Ziya,

— Pirâye, senelerden berû aguşuna muntazırım! diyerek dilesini açtı ise de Pirâye,

— Ben bir bâkireyim, izale-i bikr eyleme, izale-i şüyu olsun.. dedi.

Bunun üzerine Ziya, Pirâye'nin gonca-i lebinden bir buse-i hicran alıp mest oldu.

Pirâye, otel odasının penceresinden Büyükada'nın Âşıklar yoluna bir nazar atfederek,

— Ne kadar bir belde-i hazin dil mi? dedi.

Ziya dahi,

— Ey mahûdem, vakti team

— Ey mabûdem vakti team eder misiniz? diye sûal eyledikde mahbubesi dahi cevaben,

— Mürebbiyem mamazel Anjel hardalli yememe izin vermiyor; müsaade buyurulursa lâhmapoet. vey müsü... dedi.

Garsonu celb eylediler. Heyhaat!. Spelendide otelinde lâhmacun yoktu.

Garson Yani,

— Müsü emrederlerse Şatobriyan getireyim, tre joli e gran poet, vuz müsü.. dedi.

Gayet mükemmel şekilde lisanı fransevî tekellüm eden Ziya, garsonun kelâmına agâh olarak,

— Mersi boku, getir ondan.. dedi.

Pirâye, pencerenin tül perdesi arkasından, cûşa gelen bahr-i Marmaranın meve-i bî kararını seyreylemekte iken, Ziya, cebindeki kutudan bir tozu gizlice Pirâye'nin tabağına boşalttı. Bu toz, mualece-i şehvet-i bî edeb idi ki, zavallı Pirâye, ilk lokmayı alır almaz bayılınca, Ziya dahi bir kudumuş canavar gibi biçâre bâkirenin üstüne savlet ile ilk hamlede masûmeyi berbad-ü perişan eyledi. Bu esnada baygın bâkireden bir fıraş-ı hıraşı canhıraş sada zuhur eyledi.

Bu esnay-i hengâmede, sonbahar rüzgârları ile, Gülhane Parkındaki ağaçların eylûl yaprakları melûl ve mahzun dökülerek turaba sukut eyliyor idi.

Vah hayfa!. Heyhat!. Aslâa!.. Suus!. Efsuus!

Yarı baygın biçare Pirâye, his seylediği şiddet-i iztirap ile, hâlâ eteklerini açıp başına geçirmeye çalışan Ziya'ya;

— Defter-i âmalimi açma hain! diye inlemekte idi.

Bir müddet-i medide bihuş yatan Pirâye, kendine geldiğinde,

— Beni galiba hâmile bıraktın alçak? dedi.

Cevab alamayınca,

— Bana bunu da mı yapacaktın Söyle, söyle zâlim! diye feryat eyledi.

Bu hitaba şitap eden Ziya,

— Mahbube-i hayatım, beni affeyle! diye yalvararak, biçare Pirâye'nin ayaklarına kapandı ise

— Demek ırzıma tasallût ettin namussuz! diye bağırdı, beni kirlettin!

Ziya,

— Merak eyleme, temizleriz.. dedi ise de biçare Pirâye,

— Bunu senden me'mul etmezdim. Madamâ ki sen benim gonca-i ismetimi berbad-ı harabı pâyimal ettin, öyle ise benimle izdivaç eyliyeceksin! dedi.

Vicdanı titreyen Ziya,

— Aaah!. İmkânsız.. zirâ ben bir zevce-i sadıkım, seninle tecvhül edemem! Ve zevcemden dahi ayrılamam. Çünkü kaynpederim Bahriyye Nâzırıdır. Kendüsünden korkarım. Havf ederim.. dedi.

Biçare Pirâye,

— Hangi esbaba mebni havf edersin? diye sûal ettikte, Ziya cevaben,

— Kızından ayrılırsam, Bahriye Nâzırı olan kaynpederim beni vapura tıkup ettirmez. Ben ise Kadıköy cânibinde ikamet eylediğimden haneme gelemem ve karşı sahilde perişan olurum.. dedi.

O anda biçare Pirâye, derhal helâya şitap iderek, feracesinin ipek kuşağı ile kendini asmak, sureti ile, üç defa «elvedâî» nidasından sonra şarab-ı eceli nûş idip intihar ile hayatına hitam verdi. Zavallı zelile!.. Bu facia-i aşk üzerine vicdanı titreyen Ziya ise fevkalâde muzaffip ve mûteellim olarak zevcesine şu mektubu tahrir eyledi:

«Ey refika-i hayatım ve hazine-i mematım! Zehr-i aşkı şarabı eceli mevt ile günahımın kefaretini bu hayat-ı sefilimle ödüyorum. Gümüş saplı bastonum sana ebedî bergüzarımdır. Şimdilik elvedâî. Ruz-i mahşerde beklerim.»

Bu mektubu kıraet eden bedbaht zevce ise, derhal teverrüm ederek ânide ruhunu teslim ile vücudunu ebediyyet-i sermediyete intikal ettirdi. Vah biçare Pirâye..

Rauf Safvetî
Erenköy
14 Eylül 1319

DİL

Yeni Sabah gazetesinin her telden çalan, eskilerin «âlim-i kül» dedikleri cinsten bilgiç «Fı sıltı» yazarı, Dil Bayramı için de şöyle yazmış:

«Bitti mi bilmiyorum, ama pek sessiz ve hazin geçti. Neden böyle olduğuna dair size birkaç misal vereyim. Yıldönümlerine bayram adı verilmeye çalışılan Öztürkçeleştirme faaliyetinin son eserlerinden birkaçıdır bunlar

«Kendinden geçmiş dinsel kişi» nin imambayıldı mânasına, «Gökkonuksal avrat ile Yerkonuksal avrat» ın hava ve kara hostesleri mânasına geldiğini, içiniz ürpererek işitmişsinizdir. Şu iki yeni nümuneye de dişinizi sıkarak kulak veriniz:

a) «Öz itişimli götürgen» Otomobil demekmiş

b) «Ulusal düttürü» Milli Marş demekmiş efendim. Hazin değil mi?»

Burada yazılanların hepsi de yanlış değil, yalan..

İmambayıldı yemeğine;

«Kendin geçmiş dinsel kişi» diyen tek türkçeci olmamıştır. Evet, kendinden geçmiş kişi denir, ama imambayıldı'ya değil, yukardaki yazıyı yazana denir.

Hostes'e «Gökkonuksal avrat» «Yerkonuksal avrat» diyen diyen tek türkçeci olmamıştır. Evet, gökkonuksal avrat denir ama, hostes'e değil, bu yazıyı yazan fısıltı avratlara..

Otomobile «Öz itişimli götürgen» diyen tek türkçeci olmamıştır. Evet, öz itişimli götürgen denir ama, otomobile değil, bu türlü yazan öz itişimlilere denir..

Milli Marşa «Ulusal Düttürü» diyen tek türkçeci olmamıştır. Evet, ulusal düttürü denir ama, Milli Marşa değil, işte böyle düdük gibi ötenlere denir..

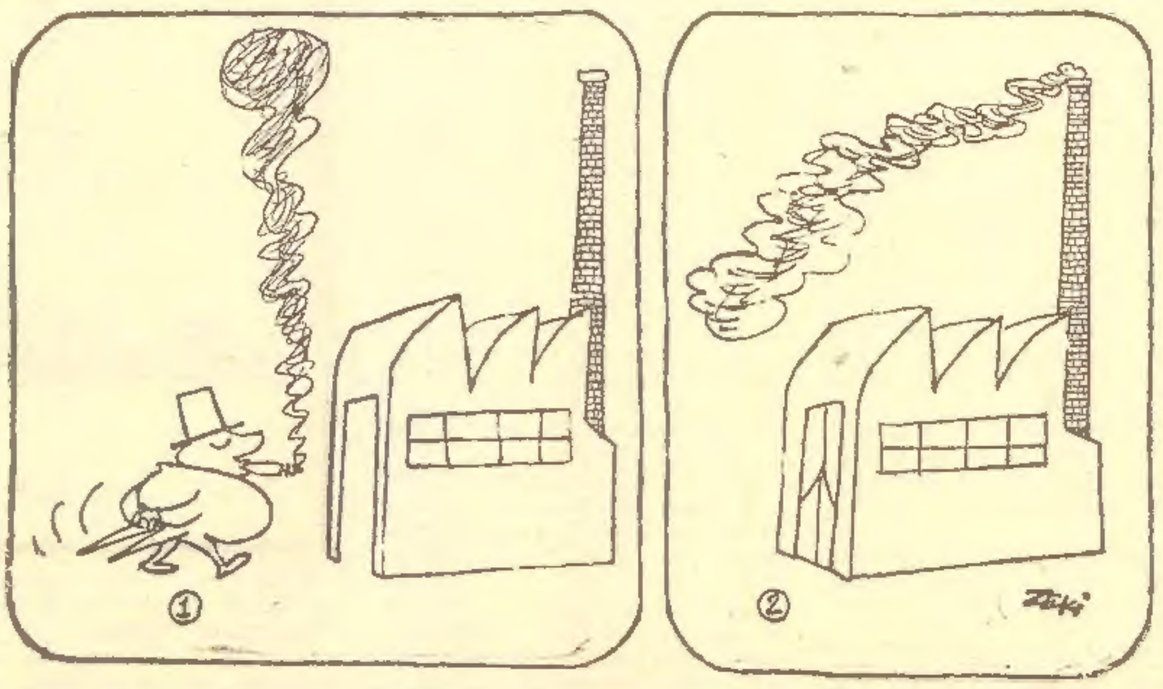

AZİZ NESİNDEN

BİR HİKAYE

Yağmur Yağdı Böyle Oldu

Musluğu açtım, su yok... Suyun çok gerekli olduğu bir yerdeydim.— Anlamışsınızdır tabii.—

İçerden,

— Sular kesik mi? diye bağırdım.

Karım dışardan cevap verdi:

— Yağmur yağmıştı ya, ondan kesilmiştir.

Evet, İstanbullular hep biliriz, İstanbul'a yağmur yağdı mı, birkaç saat sular kesilir; su yollarında bir bozukluk, borularda bir tıkanıklık olur.

Oysa güneşli bir sabahtı o gün.

— Ne zaman yağmur yağdı canım? diye yine içerden bağırdım.

Karım dışardan,

— Az önce biraz çiselemişti ya... dedi.

— Yahu ne zaman?

— Sen helâya girince az bir şey serpiştirdi.

— Tuh... Biraz su verin!

Kapıyı aralayıp, içine suyunu aldım, işimi görüp dışarı çıktım.

Yağmura söylenip duruyordum. Oğlum,

— Yağmur mağmur yağmadı... dedi.

Kızım,

— Birazcık yağdı... dedi.

Yağdı yağmadı diye bir tartışmadır başladı. Karım,

— Ayol yağmasaydı, sular hiç kesilir miydi... dedi.

Bu kadar kesin bir kanıt bile tartışmacıları susturmadı. Balkona çıkıp karşı komşulardan birine seslendim :

— Yağmur yağdı mı?

Karşı balkondaki pijamalı komşu,

— Ben farketmedim ama, galiba yağmış... dedi.

Dünyada ne avanaklar vardır yani, farketmemiş ama galiba yağmış...

Biraz sertçe,

— Farketmediniz de yağmur yağdığını nerden biliyorsunuz? dedim.

— Radyo parazit yapıyor da ondan anladım, dedi, isterseniz siz de radyonuzu açıp bakın!..

Konuşmamızı duyan başka bir komşumuz,

— Hayır, yağmur yağmadı... dedi.

İçeri girip radyoyu açtım. Gerçekten de İstanbul'a yağmur yağdığı zamanlarda olduğu gibi radyoda parazit çatırtıları vardı.

Tam o sırada, yağmurun yağmadığını iddia eden aşağıdaki komşumuz seslendi :

— Yağmış, yağmış...

— Nerden biliyorsunuz beyim? diye bağırdım.

— Havagazi gelmiyor, ondan belli... dedi.

Bu kadar delil karşısında, azıcık da olsa hiç kimse farketmeden «şeytan siğdi» dedikleri cinsten yağmurun çiselemiş olduğu kesindi.

Penceresi olmayan sandık odasında bir işim vardı, girip lambayı yaktım. Kör sarı bir ışıkla aydınlanır gibi olan lamba pırpır ediyordu. Hay bu yağmurun gözü kör olsun...

Sövüp sayıyordum ki karım,

— Yine sen dua et ki, az yağmış, yoksa elektrikler kesilirdi... demeye kalmadı, elektrik kesiliverdi.

Yazıhaneyle konuşmak için numarayı çevirip telefonu açtım, hiç tanımadığım boğuk bir ses öğürdü:

— Allooo!..

Yanlış bir numara çevirdiğimi anlayarak özür diledim. Telefondaki ses,

— Estağfurullah beyim, dedi, yağmur yağdı ya biraz, telefon hatlarında karışıklık var. Ben demin valdeyle telefonda konuşuyorum diye, on dakika genel ev mamasıyla konuşmuşum. Yine sizin talihiniz varmış...

Gevrek gevrek güldü.

Yarım saat kadar uğraştıktan, bir sürü yabancılarla konuştuktan sonra, yazıhaneyi buldum.

— Ne var ne yok? dedim.

Memur,

— Felâket!... dedi.

— Ne oldu?

— Buras su içinde, tavan şakır şakır aktı... Odalar göl oldu...

— Yahu ne diyorsun sen! Bizim üstümüzde daha dört kat var...

— Tabii... Bize de üst katlardan akıyor ya...

— Oraya çok mu yağmur yağdı...

— Yağmış olacak herhalde... yağdığını söyliyenler var ama, ben görmedim.

Sinirle telefonu kapadım.

— Gazeteler hâlâ gelmedi mi? Hizmetçi,

— Yağmur yağdığı günler gazeteci geç geliyor... dedi.

— Ne yağmuru be!...

— Çok yağsaydı hiç gelmezdi...

İşte o sıkıntıyla sokağa çıktım. Bekle bekle, otobüs yok... Durakta bekleşen kalabalık söylenmeye başladı :

— Ayol, ne zaman yağış oldu da otobüs seferleri aksadı böyle...

— Yağdı biraz... Ben gördüm...

— Ahmek ıslatan yağdı...

Yakıcı güneş altında beklişiyorduk. En sonunda otobüs geldi, daldık, dolduk içine... Vapur yirmi dakika gecikmeliydi. Vapurda yanımda oturan adam, gazetesini okuyarak, karşısındaki arkadaşına,

— Amerikan Generali Bırdınger Wald gelmişti ya...

— Evet?.

— Bak ne demiş gazetecilere: «Türkiye, her türlü atom taarruzuna karşı korunmuştur.»

Karşıdaki adam, pırrt diye acaip bir ses çıkararak güldü. Öbürü sordu:

— Neye güldün?

— Yahu, bize kimse atom bombasını ziyan eder mi? Şu İstanbul şehrinin üstüne iki bardak su serpseler hayat durur yahu...

Yurt sorunlarında çok titiz olduğumdan, şu menfî adama çatmamak için ordan kalkıp güverteye çıktım.

Yazıhaneye geldim. O gün bütün işler karıştı. Her gün o birde gelen postacı saat 17 de geldi. Daktilo kız hiç gelmedi. Handaki asansör çalışmadı. Kahvecinin ayağı kayıp merdivenlerden düştü. Karım da telefon et edip eve erken dönmemi, misafirlerin geleceğini söyledi.

Bütün gayretime rağmen yazıhaneden erken çıkamadım. Çünkü romatizma ağrılarım başlamıştı. Ne zaman yağmur bulutu görünse romatizma ağrılarım başlar.

İskeleye çıktım, ada!... Bütün İskele donanma bayraklarıyla donanmış, renk renk, biçim biçim... İplere, direklere, her yana bayrak asmışlar. Bayram değil, seyran değil, bu bayraklar ne ola? Beni aldı mı bir merak... İstanbul'un kurtuluş günü değil, Cumhuriyet Bayramı değil, Meclis'in açılışı değil, ikinci cumhuriyetin kuruluşu değil, Zafer Bayramı değil, hiç bir şey değil, basbayağı bir gün işte...

Bilet, memuruna sordum. Onun dünyadan haberi yok...

— Bayrak mı asılmış? dedi.

— Hemen de nasıl... Bayraktan iskele görümez olmuş...

— Bilmem... acaba ne bayramı?

İskele memuruna sordum, o da bilmiyor. Bayrakları görünce şaştı.

— Acaba bir yabancı büyük misafir mi geldi?

— Gazeteler yazmıyor... dedim

O kadar meraklandım ki, öğrenmeden birtürlü ordan ayrılamıyordum. Eve de geç kalmıştım.

İskele başmemuruna sordum, o da bilmiyor. Hay Allah, deli olacağım. Ben orda dört dönüp dururken çımacı yanıma geldi,

— Beyim, dedi, siz ne soruşturup duruyorsunuz deminden beri... Bayrakları mı? Onlar bilmez ben sana söyliyeyim...

— Aman söyle, meraktan çıldıracağım ...dedim çımacıya,

— Bayram filân değil, sabahleyin yağmur yağdı ya...

Her halde yağmur bereket getirdi diye bayram yapıyorlar...

— Eee? Ne olmuş yağmur yağdıysa?... dedim.

— Yağmur yağınca anbarı su bastı da bayraklar ıslandı; kurusun diye astık, donattık iskeleyi...

Meraktan kurtulup eve geldim. Karım,

— Nerede kaldın, diye çıkıştı, misafirler bekledi bekledi, gitti...

Particilerimiz de futbol oynayacakmış:

Kış kış kış...

Reşat Akşemsettinoğlu, kaçıp Yunanistan'a sığınmasaydı, bir çok gerçekleri öğrenemiyecektik. Hani nerdeyse, iyi ki kaçmış da, neler öğrendik, diyesi geliyor adamın.. Onun için gazetelerin yazdıklarından birkaçını sıralayalım:

1 — Öğretmen okulunda öğrenciyken, uygunsuz durumda suçüstü yakalanıp okuldan kovulmuş.

2 — O zaman, ortaokul mezunu da alan Ankara Hukuk'una girip, burasını bitirmiş, kaymakam olmuş. Ama kaymakamlıkta o kadar yolsuzluklar yapmış ki, o zamanki muhalif DP. lilerin şikâyetleri üzerine, CHP başbakanı O'nun işine son vermiş.

3 — Avukatlığa başladığı Bolu'da Fatih'in hocası Akşemsettin'in türbesi olduğunu, halkın bu zata saygılı olduğunu görünce, mahkemeye başvurup, soyadını değiştirmiş, Akşemsettinoğlu yapmış ve onun soyundan geldiğini yaymış.

4 — Bir özel banka kurup halkın iki buçuk milyon lirasını dolandırmış.

5 — Alacaklarını isteyenlere hattâ kendisini öldürmeye kalkanlara «On param yok, öldürseniz elinize ne geçer... Beni milletvekili seçin, aylığıma, yıllığıma, ödeneğime haciz koydurun» demiş. Böylece alacaklılarının desteğiyle yoklamaları kazanıp, DP milletvekili olmuş...

6 — Otomobille Avrupa'dan dönerken Yugoslavya'da bir çocuk ezip kaçmış, Yugoslavlar arayıp dururlarmış

7 — Sonra Tahkikat Komisyonları, sonra Yassıada idam... müebbet hapis hastahane kaçış ver elini Yunanistan

Görülüyor ki bu adam, tastamam bir zübük Ve böyle bir zübük, yıllarca Türk ulusunun kanun koyucularından biriydi, bizler de onun koyduğu kanunlarla yönetildik.

Beni düşündüren nedir bilir misiniz: Memleketimizde zübük, bir tek Akşemsettinoğlu değildi ya Öbür zübüklerin de ne zübüklükler yaptıklarını, ancak anacak yurdumuzdan kaçarlarsa öğrenebileceğiz: İşte buna yanı yorum. Kaçsalar da gerçekleri öğrensek; başka türlü gerçekleri bilemeyeceğiz. Hadi:

BEZ GETİR!

Başkan Yardımcısı Mr. Johnson, gezilerinden birinde, Meclisi de ziyaret etmek istedi. Meclis binasına geldiğinde yorgun Yardımcının, birden birşeyler arandığı gözden kaçmadı. Mr. Johnson, tuvalet arıyordu. Kendisine Meclisin şâhâne tuvaletlerinden birisini gösterdiler. Bir müddet sonra, içeriden Başkan Yardımcısının kısık sesi duyuldu. Mr. Johnson tuvalet kâğıdı istiyordu. Kargaşalık feryat figan, bir top tuvalet kâğıdı denkleştirilip misafire sunuldu. Misafire kâğıdı Meclisin hademelerinden birisi getirmişti.

İş bittikten sonra, hademeye yaklaşan bir gazeteci:

«— Aferin, önemli bir görev ifâ ettin. Seni gazeteye yazacağız. Adın ne?» dedi.

Hademe — «Cafer.» cevabını verdi

Bizim Donkişotlar...

Yeni bir kitap sunuyoruz :

NEDİR?

Her aydının, her emekçinin okuması gerekli olan bu kitapta, şu bölümleri bulacaksınız:

Sendikacılığın doğuşu — İngiliz sendikacılığı — Fransız sendikacılığı — İhtilâlci sendikacılık — A. B. Devetlerinde sendikacılık — İtalya'da, İsviçre'de, Avusturya'da sendikacılık — Uluslararası sendika Birlikleri — Birinci ve İkinci Dünya Savaşları arasında sendikacılık — Komünist sendikacılık — Lenin ve Sendikalar — Sovyet sendikacılığının gelişmesi — Hristiyan sendikacılık — Devrimci Sendikacılık — Hindistan'da sendikacılık — Lâtin Amerika'da sendikacılık.

Yıllardan beri ihtiyacı duyulan kitap çıktı.

SENDİKACILIK NEDİR?

Türkiyede Sendikacılığın ne olduğunu bu genişlikte anlatan başka bir kitap, bugüne kadar çıkmamıştır.

Fiyatı : 3 Lira

SENDİKACILIK NEDİR?

Üç liralık posta pulu gönderen okurlarımızın adresine, bu önemli kitap yollanır.

Adres :

DÜŞÜN YAYINEVİ — Cağaloğlu — Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sok. No. 12, İSTANBUL

ZÜBÜK

POLİTİKA KÜRSÜSÜNDEN FUTBOL ÇAYIRINA...

HÜKÜMETİN TÜYÜ

BÜLENT ORAN'DAN BİR HİKÂYE

BÜLENT ORAN

Güzel bir mizah hikâyesini sunduğumuz Bülent Oran on parmağında on hüneri olan bir sanatçıdır: Mizahçı, Sinema ratsifi, senarist, kolleksiyoncu, fotoğrafçı vb.

1922 de İstnabuda doğdu. Pertevniyal Lisesini bitirdikten sonra tiyatrocu olmak için üç yıl öğrencilik yaptığı Hukuk Fakültesini bıraktı. Sahne yerine perdede göründü, kırk üç yerli filmde rol aldı. Bugüne kadar da yazdığı yetmiş senaryosu filme alınmıştır. Başarılı bir mizahçıdır, çok özgün bir deyişi vardır. Üç mizah kitabı yayınlanmıştır: Pazınçlar, Kapatma, Üç bacaklı kedi.

Kızım yamandır.

Yamanlığına inanamazsanız, denemesi bedava. Yollarım size. Eğer ne tür bir yaratık olduğunu merak eden, ya da yazacaklarıma inanmıyan kişiler çıkarsa, kızımı, üzerinde incelemelerde bulunabilmeleri için bir süre bırakırım kendilerine...

Hem de büfelerindeki eksilecek tabak çanağı ödemeyi üzerime alır, ayrıca itfaiye, polis ve hastanelerin telefon numaralarını yazan çerçeveli kurtarıcı mı da veririm birlikte.

Çıkan bir göz, ya da koparılmış kulak gibi biraz ilkel yollarla yapılmış operasyonlardan sonra, kan durduracak yolları gösteren bir ilkyardım kitabı ile tüm lekelerin çıkarılmalarını gösteren ve kızımın yakınında bulunanların ceplerinde taşımaları gereken bir kitabı da esirgemem.

Kızım deyip geçmeyin.. Eğer evinizin camı kırılmamış, kapınızdaki elektrik ziline sıkıştırılan kibrit çöpü yüzünden sülâlece yataklarınızdan sıçramamış, mahalleniz su basma tehlikesi geçirmemişse, ya da kedilerinizle köpekleriniz zooloji kitaplarında yazdığı gibi kuyruk taşıma alışkanlıklarını sürdürüyorlarsa, cebinizde patlayan orta büyüklükte bir bomba veya başınıza saksısiyle atılan güzel kokulu bir çiçek yüzünden, hastabakıcıların, hastabakıcı olmıyan dişilerden daha hoş olduklarını kişisel denemelerinizle ölçmek şansını tatmadınızsa, kızımla tanışmamışsınız demektir.

Öyleyse tanıtayım.

Adı, Fatma'dır. Soyadı Oran.. İlk görünüşü tehlikesizdir. Hattâ, bazı saf kişilerin sevimli bulduk'arı bile olur.

Dokunulmadığı zamanlar ısırmaz. Damarına basmazsanız büyüklerine küfür edilmiyeceğini bilecek kadar da terbiyelidir.

Annesi, parka hava aldırmaya çıkardığında, en cömert çapkınlar, en kocaman çukulatalarla bile onu anasının yanından uzaklaştıramazlar.

Yaniciğime söyleyim, bitirim denen soydandır.

Fakat, bütün bitirimliğine karşılık, o unutulmaz güne dek çocukluk kurallarını aşmamış ve hiçbir zaman politikaya karışmamıştır.

Hayatımızda bir dönüm noktası olan o ünlü günle ilgili her şey kılıkılına aklımda..

Karım, bedava tabak alacağı düşüyle tüm giyeceklerime eskimiş gözüyle bakıp bakıp ayırıyor, kafamda kıracağı üç porselen tabak aşkına beni çıplak bırakacak plânlar hazırlıyordu.

Ben, yan odadaydım. Bir sürü tozu birbirine katarak bir ilâç hazırlıyordum.

Birden, içerden acı bir çığlık koptu.

Karım;

— Eyvah, çocuk! diye bağırdı.. Aman koş buraya!.

Odaya dalar dalmaz,

— Dikkat etmezsen işte böyle tabanı yanmış sığırcık yavrusu gibi bağırırsın.. diye terslendim.

Karıcığım, beni anlamadı, Fatmayı işaret ederek:

— Dikkat etmeseydim parmak kadarcık çocuk okuma öğrenebilir miydi? Dedi. Bak, basbayağı söktürdü gazeteyi..

Baktım:

Yüzükoyun uzanmıştı, Halının üzeri gazete mezarlığına dönmüştü.

— Buna gazte söktürmek değil, gazete ziynlığı denir. Daha romanlarını okumadan hepsini yırtmış, diye bağırdım.

Anası,

— Oku da görsün baban, dedi.

Öteki, bana bakmağa tenezzül etmeden okudu:

— İ... in.. in.

Karım, yardım etti:

— Aaaa, az önce İnönü diye okumamış mıydın?

— Evet, İnönü.. İnönü yenili hükü hü hü hüüü..

Karım, yine fısıldadı:

— Hükümeti..

Kızım tekrarladı:

— Hükümeti kuracak.

Ve bana baktılar. İkisinin de gözlerinde insana aşağılık duygusu aşılayan parıltılar vardı.

Karım,

— Senin gibi adamdan böyle parlak zekâlı bir çocuk nasıl çıktı, hâlâ anlıyamıyorum.. deyince,

— İşin o yönü anlaşılırsa, sonu morgta biter, cevabını verdim.

Tartışmanın uzamasını, kızımın,

— Baba! deyişi kesti.

— Efendim?

— Gazeteyi okudum ama, anlıyamadım.

— Neyi anlamadın şekerim?

— Şeyi.. Hükümeti, hükümet nedir?

Şaşırdım,

— Hükümet mi,. şey.. Yani senin anlıyacan.. Nasıl söyleyim bilmem ki..

Karım, sağ kaşını kaldırarak dıklendi:

— Öyle uyuşuk uyuşuk geveliyeceğine anlatsana. Sana kalırsa çocukcağız cahil kalır vallahi.

— Madem öyle, sen anlat, dedim.

— Hükümet hükümettir, buyurdu.

Fakat kızım bununla da yetinmedi. Bana dönerek sordu:

— Peki babacığım, hükümet yenir mi yenmez mi?

Karım, korkuyla etrafına bakınarak mırıldandı:

— Aman kimse duymasın. Hükümete böyle şey denir mi? Billâhi hepimizi içerlye tıkarlar.

Kızım cesurdu.

Sade cesur olsa iyi, sorularının sonu da gelmiyordu. Hemen bir ikincisini yapıştırdı:

— Acı mıdır hükümet?

— Henüz tatmadım, dedim.

Karım, köpürdü:

— Aaa, bu adam delirmiş. Tadılır mı ki tadasın?

Ağzımı açmağa kalmadan soruların güncüsü yetişti:

— Baba, hükümet ne renk olur?

— Kızılı vardır, karası vardır.

Evliliğimizi hazırlayan günlerde, «Millî Sineması» locasında, elime yasak bölgelerde dolaşma izni koparmak amacıyla «Sen, yeryüzünün en tatlı dilli, en uysal, en güzel kızısın» dediğim insafsız kadın,

— Kızım, babanı bırak da, bana sor sen, dedi. Hükümet elbise giymez ki rengi olsun..

— E, peki elbise giymezse üşümez mi?

— Üşümez.

İlkin inanmadı. Sorusunun cevabını ararcasına, bir süre, işaret parmağını burnunda dolaştırdıktan sonra,

— Zavallı, acıdım! dedi.

— Kime acıdın?

— Hükümete.

— Neden?

— Elbise alamıyacak kadar fakir de, ondan.

Karım,

— Bizim hükümet zengindir, diye diretti.

— Zenginse niye elbise giymiyor?. Sonra, kışın hükümete kar yağınca hasta olmaz mı?

— Hükümet insan değil ki, hasta olsun.

Kızım güldü.

— Hah, şimdi anladım, dedi.

Meraklandım.

— Ne anladın yavrum?

— Hükümet, madem insan değil, öyleyse.. Belki köpeklerinki gibi tüyü vardır.

Karım,

— Hükümet hayvan da değil, canı da yoktur, tüyü de.. diye homurdandı.

Fatma gazeteye eğildi.. Bir daha okudu.

— İnönü yeni hükümeti kuracak.

Ve güldü. Aklı ermişti galiba. Sonra, açıkladı,

— Siz de hiçbir şey bilmiyorsunuz. Madem kurgusu var, öyleyse hükümet oyuncak demek..

Arkasından da hemen ekledi:

— Babacığım, ne olur, yarın bir hükümet alsana bana.

— Hükümet almak kolay mı kızım?

— Ama bak, İnönü almış da kurup oynuyor bile.

Karım, fırsatı kaçırmadı,

— İnönü babası gibi pısırık değil, o alır, dedi. İnönü büyük adam.

— Büyük olsa hiç oyuncak kurar mı?

— İnönü savaş yaptı, dedi annesi.. Paşa o.. kuvvetli,

Kızlar anaları gibi olmuyordu, erkeği biri ne kadar kötülerse, öteki o derece yüceltiyor Hemen karşı koydu:

— İnönü kuvvetliyse benim babam da kömürcü Necati beyle kavga edip onu döğdü..

Kızım beni savundukça koltuklarım kabarıyordu.

— Aferin benim Fatmam, dedim.

O, cesaretlenerek devam etti:

— Benim babam İnönü'ye bir yumruk atsın tamam. Baba, seni kızdırırsa İnönüyü mahalleden geçirtmezsin değil mi?

Annesi bağırdı,

— Sus kız, yerin kulağı var Zindanlarda mı çürüttüreceksin bizi. Büyük insanlarla hükümetin hakkında konuşulmaz.

— Ben konuşurum.

Annesi biber kavanozuna yapıştı.

— Hele bir daha söyle de gör, dedi.

Hükümetten korkmayan kızım biberden sindi.

Sustuk

Fatma, sessizce süzüldü yanıma.

— Baba, diye mırıldandı kulağıma, kırılınca ne çıkar hükümetin içinden? Saman mı?

— Şimdiye kadar hiç kırmadım, bilmiyorum, dedim.

— Ne olur, al bir hükümet de kırıp bakalım.

— Peki yavrum.

— İnönü'nün pazısı seninki kadar kuvvetli değil, değil mi?

— Değildir.

— Ona bir yumruk atsan, devirebilir misin?

Karım,

— Ne fısıldaşıyorsunuz, diye sordu.

Korktuk ve sustuk

HEDİYE

Kadın, kocasının boynuna sarılarak sordu :

— Sevgilim, doğum gününde anneme bir sandalye hediye etmiştin. Bu yıl ne yapacaksın?

Kocası,

— Merak etme, dedi, bu yıl da o sandalyeye elektrik taktırırız.

TAM İYİLEŞİNCE

Yaşlı adam hastalanıp yatağa düşmüştü. Böyle durumlarda her zaman yapıldığı gibi, yaşlı hastanın evinde kimleri varsa, hepsi yatağın çevresinde toplanmış, hastanın son sözünü duyabilmek için bekleşiyorlardı. Bir yandan da hastayı avutmaya çalışıyorlardı:

— Renginiz yerine geldi.

— Nefes alışınız da çok rahatladı.

— Bugün maşallah çok iyisiniz...

— Gittikçe de düzeliyorsunuz.

— Bakışlarınız da ne kadar canlı...

— Oh oh... İyi oldunuz artık... Yaşlı hasta dayanamadı, başında birikenlere,

— Vah vah, dedi, desenize iyileşmiş olarak öleceğim...

EVLENİNCE

— Evlendiğimiz zaman cıgara içmekten vazgeçecek misin sevgilim?

— Tabii...

— İçkiden?

— Evet.

— Akşamları eve geç gelmekten?

— Evet.

— Maça gitmekten?

— Evet.

— Benim uğruma başka nelerden vazgeçeceksin sevgilim?

— Evlenmekten...

KIZ RAZI OLMAZSA..

Sokağın tenha bir köşesinde bir delikanlı bir kıza sarılmış öperken yaşlı bir kadın geçer. Kadın, gençlere bakar,

— Utanmıyor musunuz? Ne me liniz varsa gidin de evinizde görün! der. Delikanlı cevap verir:

— Haklısın teyze, yerden göğe kadar haklısın. Ama, kız eve gelmeğe razı olmazsa ben ne yapayım?

KABRİSTANDA

— Kızınızın mezarına yine karanfil mi getirdiniz?

— Zavallı kızım karanfili çok severdi, buraya her geldiğimde bir demet karanfil getiririm.

— Benim karım da boğazına pek düşkündü, bu sefer de bir az patlıcan kızartması getirdim.

— Ölüler kızartma yer mi hiç?

— Belli olmaz, ölüye göre. Kimi karanfil koklar, kimi de karnını doyurur...

ALIŞKANLIK

Doktor, uykusuzluktan yakınan ünlü bir sinema yıldızına,

— Sakın bu hapları almayın, alışırsanız bir daha kurtulamazsınız! diye öğüt verdi.

Artist,

— Amma da yaptınız doktor, dedi, yirmi yıldır her gece alırım, öyle bir alışkanlık olmadı...

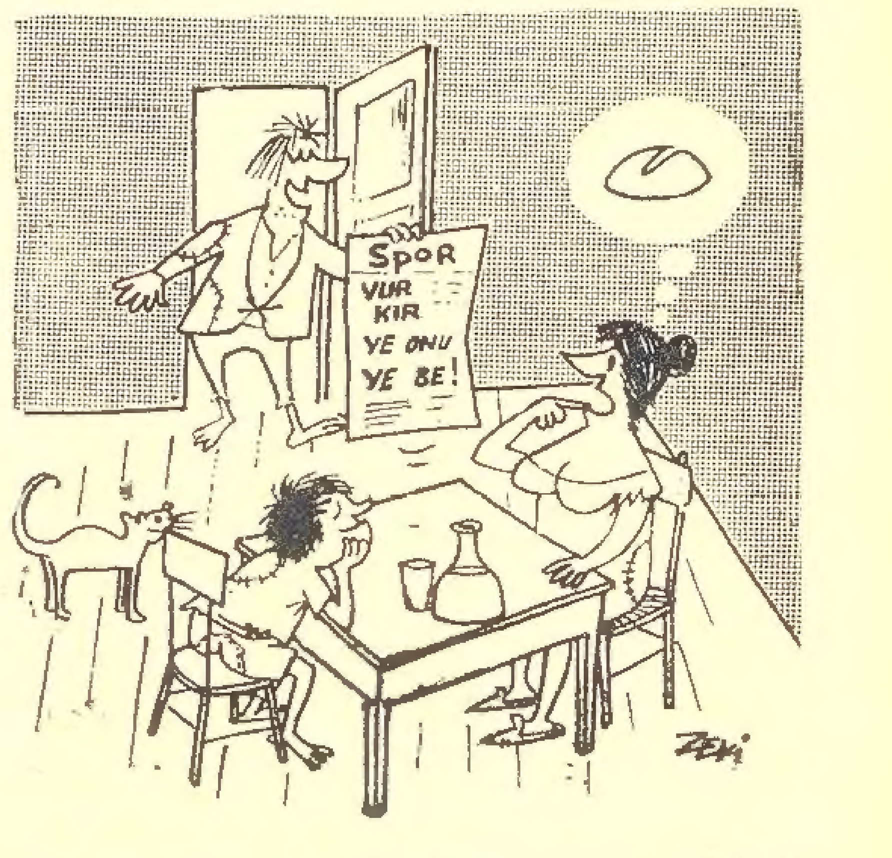

— Ben sana demedim mi hanım bizim memlekette hiç kimse aç kalmaz!

YARIŞMA Yazıları

Nasıl Kaleci oldum?...

İki hattadır işsizim. Dolaşmaktan ayaklarımın altı şakır—şakır yarıldı. Hangi kapıyı çalsam boşuna... Kahveye oturdum. Cebimde kalan son birkaç kuruşa bir çay söyledim. Biraz sonra benim gibi işsiz arkadaşlardan biri nefes nefese geldi.

— İş var, dedi

Gözlerim fal taşı gibi açıldı. Nerede diye sormama fırsat bırakmadan konuştu:

— Gırgırzade meydanında bayram yeri kuruluyor ya orada. Bayramda kalecilik yapacaksın. Bu iş benim elimden gelmez. Belki sen becerirsin. Hemen git istersen. Çayımın sonunu yudumlayıp.

— Hemen giderim, dedim. Bu iş olursa ben seni görürüm. Merak etme...

Kahveden hızla çıkıp Gırgırzade meydanına vardım Beş—altı kişi toplanmış bir kişi kaleci duruyor, biri sut cekiyor Ceketli kravatlı bir adam sandalyeye oturmuş, yanında da soluk lâcivert eşofmanlı biri ayakta duruyor, olup biteni dikkatle izliyorlar. Sandalyede oturanın yanına gidip dikildim. Bir an gözlerini toptan ayırıp beni süzdü. Saygılı bir tavırla karşısında duruyordum. Anlamış olacak ki,

— Sen de iş mi istiyorsun? dedi.

— Evet, diye kısık bir sesle cevap verdim.

— Peki. Hiç kalecilik yaptın mı?

— Yaptım efendim. Gaddarali. paşa mahallesi takımında, Satırlı Hidayet ilk okulunda askerlikte...

— İyi. Bundan önce nerede çalıştın?

— Dokuma işçisiydim.

— Vah! Vah! Aslanım senin hazır kabiliyetin varken ne diye boşa kürek çekersin? Kalecilik yapsaydın şimdiye kadar meşhur bir kaleci olurdun

Benden önce denenen arkadaş sekiz şuttan dördünü yemişti. Eşofmanlı adam ona, beni gösterip,

Biraz bekle. Bu arkadaşı da deneyelim Sonra karar veririz, dedi.

Bana kaleye geçmemi söyledi - ler. Oldum olası sınanmaktan korktuğum için alnımda boncuk — boncuk terler birikmeye başladı. Gördün mü sen başıma gelenleri. Yokluğun gözü çıksın. Avuçlarımı tükürükledim. Ne o - lursa olsun işe alınmalıydım. Sekiz şutun vedisini tuttum. Sekizinci avuta çıkarken benden önceki arkadaşın ceketini giyip uzaklaştığını gördüm. Sonunda yemek içmek onlardan vedibuçuk lira gündelikle işe alındım. Bana yırtık—pırtık bir eşofman verdiler. Topumuz da iki yerinden yamalıydı. Eşofmanlı adama antranör diyorlar. Bayramdan bir gün önce, bana göre eninden boyundan ufalttığımız kaleyi Gırgırzade meydanına kurduk

İş günü geldi, çattı. Antranör elinde markalar avaz—avaz bağırmağa başladı:

— Haydi. Üç sut elli kuruş!.. Üç gol atan bir daha atıyor!.. Gol alan elli kuruş kazanıyor!

Ben bu arada zıplıyor maçlardaki kaleciler gibi ısınma hareketleri yapıyor. köşelere atlıyorum. Şimdilik tek sıkıntım güneş.. Gelen müşteriler bana bile gol atamıyacak kadar beceriksiz.. Güneşin altında sağa—sola atlıyarak, patlıyan topu ikide bir şişirerek, ter içinde öğleni yaptık. Kazancımız verindeydi. Nefes alacak zaman yok. Antranör bir ara biraz ilerimizdeki köfteciden on öfte söyledi Bir lokma ısırıyor sonra veniden toplara atlıyorum. Susuzluktan dudaklarım çatladı. Boğazım kurudu. Bir ara baş parmağımı ağzıma götürüp su istediğimi işaret ettim.

— Aman sakın ha! Kesilirsin. Hapı yutarız

Güneş beynimi oyuyordu. Meydan toz içindeydi. Bayram yerinde öğle tatili yapılmıyacağı hiç aklıma gelmemişti Meğer ne çok futbol meraklısı varmış. Bir yandan güneş, bir yandan susuzluk... Yavaş — yavaş sıfırı tüketiyor - dum Sıpır — sıpır terliyorum. Antranör yanıma geldi. Biraz fırsat bulduk. Eşofmanımı çıkar - dım. İki ucundan sıktım. Sanki denize düşmüşüm Acele giyinip geçtim kaleme. Ayakkabılarımı da attım ayağımdan. Yere yattıkça tozun içinde çamur oluyorum, artık. Yoruldukça gevşiyorum. Gevşedikçe goller çoğalmaya bağladı.

— Yahu Hasan — Hüseyin düşmanımısınız! Bir yudum su! diye bağırmışım. Antranör bir parça limon getirdi.

— Yala. Hararetini kesir! dedi, zaktan süzdüler. Sonra içlerinden

Öyle yaptım. Tam bu sırada beş —altı genç çocuk geldi. Beni ubiri marka aldı. Topu dikti. Arkadaşları onu coşturuyorlardı. Şutu çekmeden önce eliyle onlara bir işaret yaptı. Hep birden:

— Hoooop güm!.. Diye bağırıyorlar. Şutu çekti, top ağlara takıldı. Kımıldıyamamıştım bile. İkinci şutu çekerken sağa bakıyordu. Sağ köşeye atladım. Top sol köşeden içeri girdi. Arkadaşları her seferinde «Hooop güm!» diye bağırıyorlar ben de aptallaşıyordum. Yine sağa bakıyordu. Kendi kendime «Bu sefer yut - mam» dedim. Sola dikildim. Top sağdan içeri girdi. İkinci kere atma hakkını kazanmıştı. Beş ve altıncı şutlar da içeri girerken, ben ne yapacağımı şaşırmış, sağa, sola, havaya atlayıp hoplayıp duruyorum. Görevimi hakkıyla yaptığımı göstermek istiyorum. Altıncı şut girerken yere yüzü koyun uzandım. Dizlerim dirsekle - rim kanadı. Canım burnumdan çıkıyor. İçlerinden biri,

— Oğlum sen bu şutlara dayanamazsın. Bu herif Sivritepe takımında santrafor! diye bağırdı. Elimde top ayağa kalktım. Antranör, oğlana yaklaştı.

—Kardeşim, dedi, bak sen Profesyonel futbolcuymuşsun. Yeter artık. Görüyorsun biz de burada ekmek parası kazanıyoruz.

Oğlan bozuldu

— Biz iddiaya girdik. İşin sonunda bira var. Atıyorsak hakkımızla atıyoruz... dedi. Antranör,

— İyi ama, bak sırada bu kadar adam bekliyor... deyince oğlan arkadaşlarına dönüp,

— Bağırın ulan! dedi. Adam kazıklıyorlar! Polis çağırın!

Polis sözünün duyunca antranör yumuşadı. Ben topu attım. Kaleye geçtim. Artık iş inada binmişti. Şutların birinden birini yakalamazsam adam değilim. «Hooop güm» Naraları arasında yedinci şut içeriye girdi. Yerdeydim. Kendi — kendime «Halt ettim de kaleci oldum» dedim. Sekizinci şut havadan geldi. Güneş tepemizde, gözlerim topu görmüyor. Son bir gayretle zıpladım. Top ellerimdeydi. Bir sessizlik oldu. Sonra beynimin üstüne yere düştüm. Toz.. Duman... Koşuşmalar...

Gözlerimi açtığımda hastahane. deydim, Böylece büyük emeklerle ele geçirdiğim işimi kaybetmiştim.

Umur BUGAY
Kadıköy

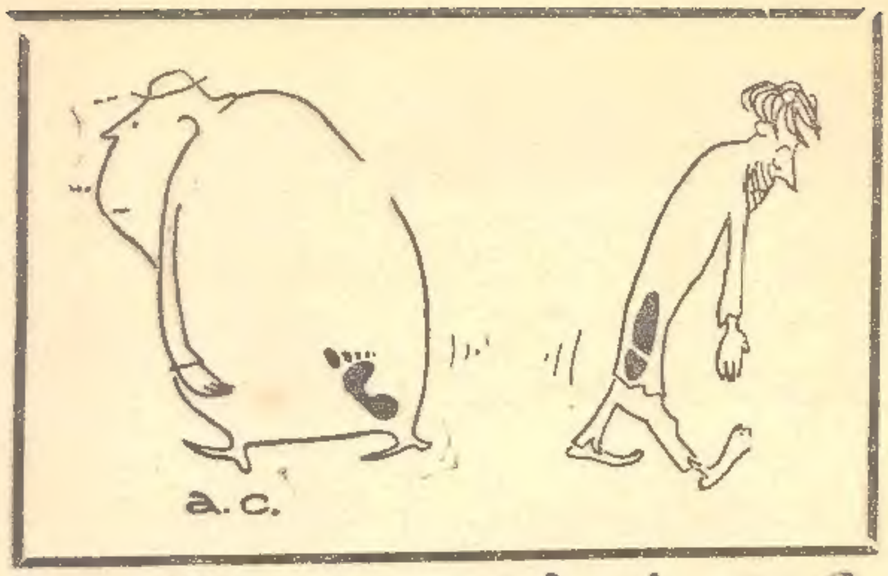

Torpilin var mı Arslanım?

YOL üzerindeki kahvehanelerden birisine oturmuş yorgunluğumu çıkarıyorum. Sıkıntıdan beşinci çayı mı içiyorum, altıncıyı mı bilmiyorum. Sabahtan akşama kadar dolaşmadığım yer, çalmadığım kapı kalmıyor. İş arıyorum, yok. Yorulunca da bu kahvehaneye gelip, hem geleni geçeni seyrediyorum, hem de dinleniyorum.

Tam garsona bir çay daha söylüyordum ki bizim Vedat'la göz göze geldik. Mektepten arkadaşım olur. Epeydir görüşemiyorduk. Kalktım, birbirimizle sarıldık.

— Nasılsın Vedat dedim, n'apıyorsun burada?

Oğlan bayağı değişmiş. Üstün de tiril tiril bir elbise. Neşeli bir sesle:

— Hiç dedi, ben buradayım. Kızılay'da mağaza var bizim. Gel isin yoksa gidelim. Hem bir kahvemi içersin, hem de yerimi öğrenmiş olursun.

Kahvehaneden çıktık, yürüyoruz.

— Eee, sen ne yapıyorsun?

Oğlana birdenbire de «işsizim, iş arıyorum» diyemezsin ya.

— Hiç dedim. bir işim vardı da birkaç günlüğüne geldim.

Hem konuşuyoruz, hem yürüyoruz. Tam benim iş meselesini açayım diyorum. O, Avrupaya gidip gelişinden, mağazasından, otomobilinden falan bahsettikçe, vazgeçiyorum. Cesaretim kırılıyor. İşsiz olduğumu söyleyip, bir tarafta tanıdığı falan varsa sorsam iyi olacak ama, ya «bak, ulan hâlâ bir baltaya sap olmamış» derse, aklıma bir hal çaresi geldi:

— Vedat be, dedim, benim bir arkadaşım var. İş arıyor, bulamıyor. Bizim okuldan mezun, askerliğini de yaptı Senin bir tanıdık falan var mı?

Durdu:

— Var ama, dedi, sana kardeşçe birşey söyliyevim mi?

— Söyle

— O arkadaşa söyle, bizzat kendisi Bankalara, dairelere gidip görüşsün. Çıksın umum müdüre anlatsın derdini Gitsin Bakana, Müsteşara daha tesirli olur bira der. Hani Kurt'a sormuşlar. neden boynun kalın diye de, kendi işimi kendim yaparım da, demiş. Her iş böyledir kardeşim. Meselâ ben, her işimi kendim yaparım. Atlarım arabaya, olmadı uçağa.

— İyi ama onunki senin işe benzemez ki. Sonra başvurmadığı yer yok.

— Meselâ diyorum yani, ben tecrübe etmişimdir..

Baktım, olacak gibi değil. Müsaade isteyip yanından ayrıldım. Daha on adım atmamıştım ki Cevdet'e rastladım. O da okuldan arkadaş. Hemen onunla da sarılıp hal hatır sorduk.

— Ne haber, dedi, ne yapıyorsun burada?

Doğrusunu söylesen bir türlü, söylemesen bir türlü. Sarardım, kızardım,

— İş arıyorum, dedim.

Ben rahatlamıştım. O da hayret etti galiba:

— Şimdiye kadar ne yaptın?

— Hiç, vapacak iş arıyorum işte.

Koluma girdi:

— İyi ki bana rastladın. Ben de işe gireli çok olmadı. Gel seni bizim müdüre götüreyim.

İçimden, «hay Allah razı olsun» dedim. Ya buna da söylemesedim iş aradığımı.

Dairelerine götürüp, beni müdürleriyle tanıştırdı. Yüksek tahsil yaptığımı, askerliği bitirdiğimi ve iş aradığımı söyledim. Müdür de insanmış. Bana yer gösterdi, oturdum.

— İyi bir meslek seçmişsin evlâdım, dedi.

— Evet, iyi ama, iş bulamıyorum.

— Haa bak, bu sözün yanlış. Sizin mesleğin istikbali çok parlak oğlum. Hükümet şu kanunları falan bir düzene koysun, bak sen işe. Fazla değil üç—beş sene sonra sen işi seyret. Sen sabret biraz, bak göreceksin..

Dayanamadım:

— Beyim, dedim. Benim üç beş gün sabredecek halim kalmadı.

O, yine bilgiç bilgiç konuştu:

— Yook, sen bugüne değil, istikbale bakacaksın. Senin meslegin istikballi..

Şeytanlar «kaldır sandalyeyi, kafasına indir» diyor. Bereket versin sandalyeyi adamın kafasına geçirmeden telefon zili çaldı. Umum Müdür çağırıyormuş. Hızla kapıdan çıkarken, hâlâ «istikbal evlâdım, istikbal» diyordu.

Sinirli sinirli ben de dışarı çıktım. Kime gitsen akıl çok iş yok. İstikbalmiş. Bugünü olmayanın istikbali ne olur bilmem ki.

Söylene söylene tekrar kahvehaneye geldim Tam oturacağım sırada Napolyon Aliyi görmiyeyim mi? askerlikten canciğer arkadaşım. Onunla da sarıldık. O da Ankaradaymış. Ona da işsiz olduğumu söyleyince çok üzüldü.

— Neye beni bulmazsın bira der, dedi, gel seni bir tanıdığa götüreyim, sana hemen bir iş buluversin.

Atladık bir dolmuşa, büyükçe bir apartmanın önünde indik. Zile bastık. Bir kadın kapıyı açtı, bizim arkadaşı görünce,

— Oo Ali beycığim, buyrun, buyrun! dedi.

Bizi genişçe bir salona aldı. Şahane bir salon. O koltuklar, o halılar.. İnsan oturmaya basmağa kıyamıyor. Kadına baktım, onun da teşkilâtı yerinde. Herhal de dedim, önemli bir adamın hanımıdır. Etrafı sevrettikçe durumundan daha çok uyanır oldum.

Ama bir bakıma böyle vağlı yere geldiğim için de memnun hani. Oradan buradan biraz konuştuktan sonra, arkadaşım;

— Hamfendi, sizi rahatsız edişimizin sebebi..

— Estağfurullah.

— Arkadaşım iş arıyor da.. Kendisi üniversite mezunu, askerliğini de yaptı. İlk aklıma gelen siz oldunuz, sayenizde..

— Estağfurullah efendim, der hal bulalım İstediği iş olsun. Çalışana iş mi yok?

Allah. Allah... Sanki o başka bir memlekette, ben başka bir memlekette.. Ya ben iş olan yeri bilmiyorum, ya suratıma bakan iş vermek istemiyor. Adımı, adresimi bir kâğıda yazıp, verdik. En geç bir hafta içinde de bana iş bulacağını söyledi. Kendisine teşekkür edip yanından ayrıldık.

Arkadaşım, iş yaptığı için memnun, ben ise iş bulacağım için sevinçliyim. Bravo kadına doğrusu. Başkaları gibi ne akıl verdi, ne de hikâye anlattı. Dışarı çıkınca arkadaşıma sordum:

— Kim bu kadın yahu? Kimse böyle konuşmamıştı benimle.

— Bu bulur, garanti bulur.

— Peki ama, kimin nesi bu kadın? Epeyce zengin, hem de forslu bir kimseye benziyor.

Arkadaşım:

— Öyledir dedi. Amerikalıların yanında hizmetçi. Hizmetçi ama iş yapar. Sen merak etme.

Bekliyoruz bakalım. Bir ümidim bunda kaldı zaten

Nabit Eruz
ANKARA

ÜRTİKER KORKUSUNDAN

Açık denizlerin birinde bir gemi batar Kurtulabilen bir kaç gemici bir cankurtaran sandalına güç belâ canlarını atarlar Günler geçer, sandaldaki yedek yiyecek biter Yaşabilmek için çaresiz içlerinden birini yemeğe karar verirler ve kura çekerler. Kura genç bir tayfaya çıkar, tayfayı keserler ve yerler. Bir kaç gün sonra, açlıktan gözü dönenler bir daha kuraya baş vururlar Bu sefer yaşlı bir tayfanın adı çıkar. İhtiyar.

— Aman durun der üstünde oturduğum su sandıkta daha bir kaç kutu konserve var. Evvelâ şunları yiyelim de

— Ulan rezil herif mademki daha konserve kutuları vardı, ne diye o genç arkadası yedirdin bize?

— Ne yapayım, ben konserve yiyemem ürkiter yapar

İHTİYAR YARAMAZ

Yaşlı kadın merdivenden düştü, ayağının biri kırıldı. Çağrılan doktor, kırık ayağı alçılayıp sardı ve iyi olunca kadar merdivenden inip çıkmamasını tenbih etti

Kadının kırık ayağı birtürlü iyi olmuyordu. Doktor da buna pek şaşmıştı. Sekiz ay sonra kırık ayak kaynadı doktor sargıyı açtı. Büyük anne merakla sordu:

— Artık merdivenden inip çıkabilir miyim doktor?

— Tabii, tabii...

— Oh, çok yürü.. O kadar sevindim ki.. soba borusundan kayarak inmek neyse ama, boruya tırmanarak üst kata çıkmaktan bıkmıştım

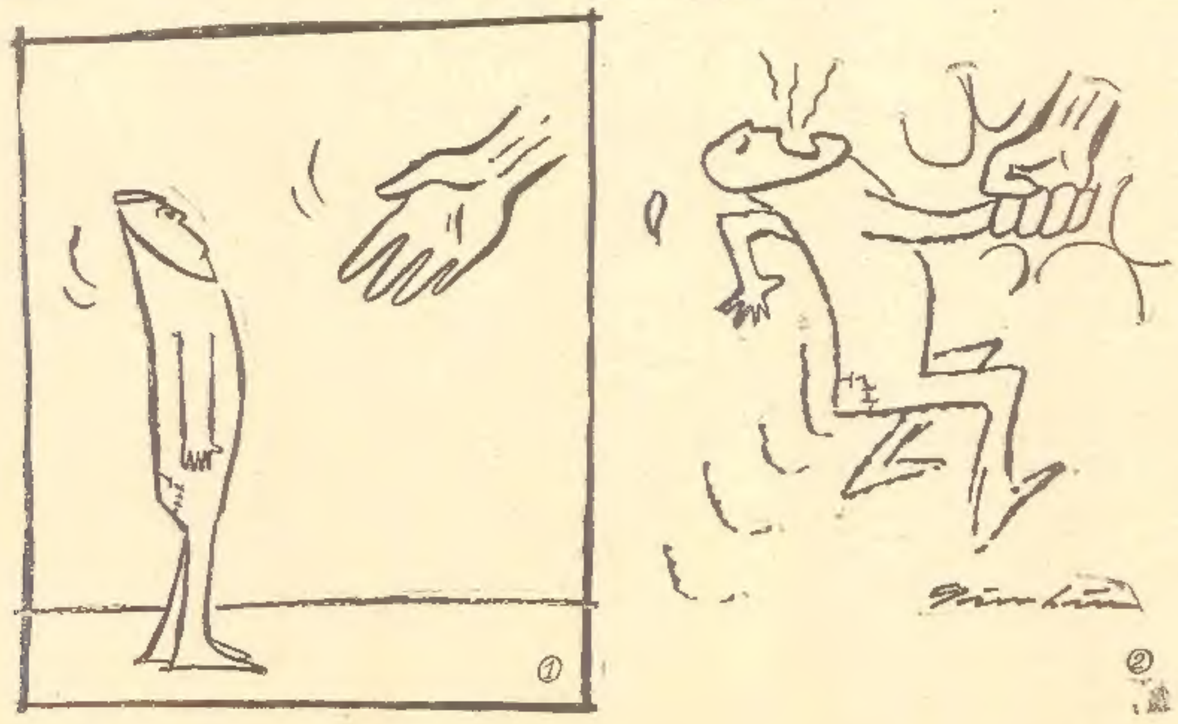

— Dostumuz yardım elini uzattı...

TEK DELİK

Aziz N[illegible]in Romanı

- 35 -

Cevdet Bey,

— Ne söyliyeceğinizi biliyorum... deyince bir den korktum. Nerden biliyordu? Yoksa benim kirli mazimi hemen öğrenmişler miydi?

Cevdet Bey elini omuzuma koyarak,

— Yılmak yok, dedi, bir memleketi ancak mual limler ordusu kalkındırabilir. Kim ne derse desin geir si lâf... Bütün Avrupa'da böyle olmuştur, Bulgaris tanda da böyle oldu...

Büsbütün başka şeyler anlatıyordu. Ona burası nı beğenmediğini söyliyeceğini sanmıştı herhalde. İyice kararlıydım, mutlaka söylemeliydim.

— Hayır hayır Cevdet Bey, dedim, ben başka şey söyliyeceğim size.

O kadar geveze, ve her şeyi bildiğini, herkesin içinden geçenleri bile anladığını sanan bir adamdı ki, bir türlü bana sözü bırakmıyor,

— Biliyorum, biliyorum efendim... diye çok baş ka şeyler anlatıyordu.

— Cevdet Bey, öyle değil... Benim söyliyecek lerim...

— Biliyorum efendim...

— Bilmiyorsunuz efendim!... diye bağırdım.

Birden duraladı, yüzüme dikdik bakmağa başla dı. Bağırmam karşısında şşırıp kalmıştı. Bozulmuş bir ifadeyle,

— Buyurun, sizi dinliyorum... dedi.

— Lûtfen odaya girelim...

Yalnız bir kuru tahta masayla, iki tahta iskemle olan müdür odasına girdik. Maşanın üstünde okulun yuvarlak resmî mührü duruyordu.

İskemlelere oturduk.

— Buyurun, sizi dinliyorum, dedi.

Nasıl başlayıp, neler söyliyeceğimi de bilemiyor dum:

— Cevdet Bey...

— Efendim...

— Benim muallim olduğumu size kim söyledi?

Şaşırdı, biraz durduktan sonra,

— Siz... dedi.

— Kim? Ben mi? Ne zaman, nerede? Ben size böyle birşey söylemedim. Demek bir mahkemeye gitsek, siz, benim muallim olduğumu söylediğime şa hitlik edeceksiniz.

— Tabiî...

— Peki, neden? Ben ne size, ne de başkasına muallim oduğumu hiç bir zaman söylemedim ki...

Ağır ağır, fısıldar gibi,

— Yani... dedi, siz... Şimdi... Ama telgraf çek tiniz.

— Hayır çekmedim.

— Orhan Bey, telgrafınızı aldık.

— Benim ismim Orhan değil bir, ben kimseye telgraf çekmedim iki...

Okulun resmî mührünü masaya vurarak düşünce lere daldı, sonra,

— Peki ama siz kimsiniz? dedi.

Başımı öne eğip sustum.

— Yoksa... Siz sivil polis misiniz?... Bir tahki kat için filân mı geldiniz? Eveeet... Ben de duydum, söylemişlerdi, bu kasabada afyon, esrar kaçakçılığı yapanlar varmış. Anladuım, siz onlar için geldiniz.

Bu Cevdet Bey de şeyi kendiliğinden anlamak merakındaydı. Az kalsın ona,

— Evet, tahmin ettiğiniz gibi ben bir sivil poli sim ve buraya bir tahkikat için geldim... deyip, ak lımca bu karışıklıkan kurtulacaktım. Bir iki saniye içinde bunları düşünüp, işin büsbütün sarpa saraca ğını anlıyarak,

— Benim kim olduğum, sizi alâkadar ediyor mu? dedim. Yalnız size şu kadarını söyliyeyim ki benim adım Orhan değil, Hakkı...

Yalan söylemiş değidim, benim göbek adım Hak kı'dır, nüfus kâğıdımda da «Ferit Hakkı» diye yazar. Hattâ evde annem babam Hakkı derlerdi, fakat okul da Ferit demeye başladılar, ben de bu ismi benim sedim.

Cevdet Bey'e kendimi Ferit olarak tanıtmaktan çekindim, belki gazetelerde okumuştur da, sabıkalı sahtekâr Ferit olduğumu hatırlıyabilirdi. Bundan son ra kendime Hakkı dedirtmem hiç de fena olmazdı; üstelik de doğruydu.

— Hakkı Bey, neden bunu daha önce bize söyle mediniz?

Söylemeğe vakit kalmadı ki...

Bundan sonra Ferit Bey'e olup biteni anlattım: Otobüsten helâya gitmek için iner inmez nasıl «Hoş geldin muallim bey» diye çevirdiklerini, sıkışmış olduğumdan vaziyeti izaha vakit kalmadığını, onan sonra da otobüsün kaçtığını, neden Orhan Bey de diklerine şaştığımı, ertesi gün hakikatı öğrenince de bir şey diyemediğimi, çünkü cebimdeki bütün para lar yolda çalındığı için parasız kaldığımı, buradan bir yere gitmek imkânım olmadığını, hepsini anlat tım. Yalnız bu arada kirli mazimden hiç söz etmedi ğim, sabıkalı bir sahtekâr olduğumu anlatmadım.

Cevdet Bey büyük bir hayret içinde beni dinle dikten sonra,

— Allah Allah... dedi, nasıl ouyor da sizin gibi bir polisin bile parasını çalabiliyor yankesiciler.

— Cevdet Bey, ben polis molis değilim...

— Anlıyorum, anlıyorum, tabii polisim diyecek değilsiniz elbette... Çok tabii... Sizi anlıyorum... Ama benden sır çıkmaz itimad ediniz. En iyisi ben de sizin Emniyet mensubu bir müfettiş olduğunuzu bil memiş olayım. Evet evet... duymadım böyle bir şey... Hiç haberim yok...

— Cevdet Bey, rica ederim, çok rica ederim, ben katiyyen polis filân değilim...

— Tabii tabii değilsiniz...

— Vallahi billâhi değilim.

— Değilsiniz efendim, değilsiniz...

İnsanı çıldırtır bu Cevdet Bey. Benim korkum, bir belâdan kurtulmaya çalışırken başıma yeni bir belânananın gelmesiydi.

— Değilim Cevdet Bey...

— Değilsiniz... Tabii... Memuriyetiniz açıklansa olmaz... Burdaki karakol ve polisler bile duymama lı... Belki onlar da kaçakçılarla işbirliği yapmışlar dır, değil mi efendim...

(Arkası var)

Yarışma hikâyelerinin durumu

Yarışmaya gönderilen hikâyelerin bugüne kadar olan durumunu okurlarımıza bildiriyoruz:

- «Altın Hoca 1962» yarışması için 3284 hikâye gelmiştir.
- Bu 3284 hikâyeden 1432 tanesi koşullara uygun olmadığı için yarışma dışı bırakılmıştır.
- 1660 hikâye, koşullara uygun görümüşse de mizah değeri bakımından «yarışmaya giremeyen hikâyeler» olarak ilân edilmiştir.
- Yarışmaya gönderilen yazılardan, hikâye olmayıp, fıkra niteliğinde olan 130 tanesi yayınlanmış ve bu fıkraları yazanlara 780 lira tutarında armağan kitap gönderilmiştir.
- İlk elemede yarışmaya katılabilecek 138 hikâye seçilmiştir.
- Bu 138 hikâyeden bugüne kadar 45 tanesi yayınlanmış ve hikâyesi her yayınlanan okura 50 lira telif parası ödenerek, bugüne kadar hikâyeleri yayınlanan okurlara 2250 lira gönderilmiştir.
- Ekim ayı sonuna kadar yarışma hikâyeleri yayınlanacaktır. Yarışmaya katılıp da sırası gelmediği için yayınlanmayan hikâyeler de yarışmaya sokulacaktır.
- Yarışmaya katılan 138 hikâyenin ikinci elemesi yapılacak, bunlar içinden seçilen 30 hikâye 41 inci sayıda ilân edilecektir.
- Bu 30 hikâye üçüncü kere elenecek, aralarından seçilen 20 hikâye 42 inci sayımızda ilân edilecektir. Bu 20 hikâyenin yazarları yarışmayı kazanmış olduklarından kendilerine diplomaları verilecektir.
- Kazanan 20 hikâye derecelendirilecek 1, 2 ve 3 üncülüğü kazananlar 43 üncü sayımızda ilân edilecektir. Birinciye Altın Hoca plâkası ile 500 lira, ikinciye Gümüş Hoca plâkası ile 300 lira, üçüncüye 200 lira verilecektir; bu paralar hemen ödenecek, plâkalar ise Akşehir'de yapılacak Nasrettin Hoca anma töreninde sahiplerine teslim edilecektir.
- Aralık ayında «Altın Hoca 1963» yarışması açılmış olacaktır.

ZÜBÜKLERİN DE PLÂNI AÇIKLANDI

(Başlarafı 1. Sayfada)

bi gözüküp, onun hiç bir zaman başımızdan eksik olmamasına ve böylece 27 Mayıs falan filân gibi tehlikeleri önlemek.

7 — Durmadan kışkırtıcılık yaparak, gençliği üstümüze saldırtmak, halkı hücum ettirmek, onlardan dayak yemek suratları mıza tükürttürmek ve böylece mağdur ve mazlum duruma düşerek memlekette sempati toplamak ve «Fikir hürriyeti yok muu?» diye bağırmak. (Ulan zübükoğluzübük, sende fikir ne gezer...)

(Devamı sayfa 41'5 ve sütun 3'de)

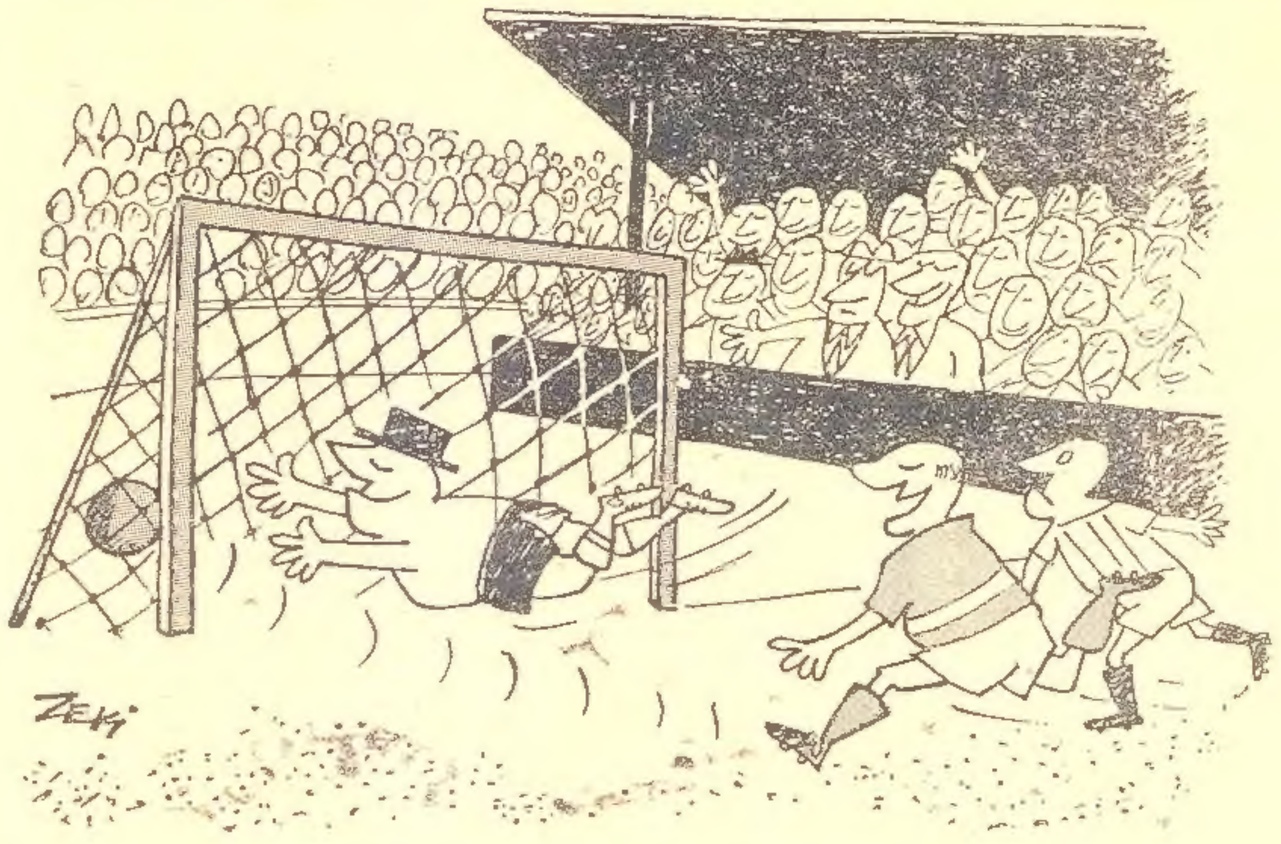

— Boyuna gol yiyor, mideci midir nedir?

ZARARSIZ VALİ

Vaktiyle Trabzon halkı valilerden pek şikâyetçiymiş. Her yeni vali işe başladığı günden itibaren «Dersaadete» telgraflar mektuplar vağarmış. Günün birinde Dahiliye Nazırı Trabzona gelmiş, memurları eşrafı toplamış: Efendiler demiş. Hükûmet bütün valilerini bir defa Trabzona gönderdi, hiç birini beğenmediniz âciz kaldık. Bari elinizden geçenler içinde en tercih ettiğiniz hangisi ise onu söyleyin de bir defa daha göndereelim.»

Dinliyenlerden nüktedan bir zat cevap vermiş.

«Efendim Erzurumdan bir valiyi Trabzona tâyin ettinizdi. Buraya gelirken Kop dağında soğuktan donup öldüydü, o valinin bize hiç bir fenalığı yoktur, bulursanız..»

DÜNYAYA BEDEL

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına bağlı yetkili kişiler ikide bir «Sağlık Raporu» yayınlıyorlar.

Son sağlık raporuna göre yurdumuzda iki milyon trahomlu, bir milyon veremli, yirmi binden fazla cüzzamlı varmış...

Hastalarımız bunlardan ibaret değil tabii...

Bunun dışında daha milyonlarca sıtmalı, firengili, kanserli, uzuvlarından yoksun sakatlar da var.

İnsan bu manzaraya bakıp kendi kendine «yahu, bizim millet toptan mı hasta, içimizde hiç mi sağlam adam yok?» diye üzüntüyle düşünüyor.

Ama, üzülmeyelim: Bir tek sağlam yurtfaşımız da olsa bize yeter.

Çünkü ne demişiz vaktiyle: «Bir türk dünyaya bedeldir!»

HER YERDE BU

Gazetelerde küçücük bir haber çıktı. Sanırım çoğunuzun gözünden kaçmıştır.

Haber küçük ama, pek önemli gazete şöyle yazıyor:

«Prag'da bir tramvay raydan çıkarak lokantaya girdi.»

İştahlı bir haber değil mi?

Yeryüzünde canlı taşıt araçları bile «Ekmek» derdine düşüp lokantalara girerken, biz hâlâ «Millet ekmek, su istemiyor!» deyip «Af, afi» diye tepiniyoruz.

Tramvaylar bile güleeek halimize bu gidişle!

ITALYAN

Dünya mizahından Örnekler

Ev kapısının anahtarı

Carlo MANZONi'den:

Münip KORUYAN

Bay Veneranda, bir evin kapısı önünde durarak, kapalı, karanlık pencere pancurlarına uzun uzun baktı; sonra da, sanki birisini çağırıyormuş gibi habire ıslık çalmağa başladı.

Çok geçmedi, üçüncü kattaki pencerelerden birinde bir erkek başı göründü.

Adam, orada bulunduğunu belli etmek için, aşağıya doğru eğilerek,

— Anahtarınız mı yok? diye seslendi

Bay Veneranda

— Evet, yok.. diye bağırdı.

Penceredeki adam tekrar,

— Evin kapısı kapalı mı? diye seslendi

Bay Veneranda

— Evet kapalı.. diye cevap verdi

— Öyleyse anahtarı atayım.

Bay Veneranda havretle,

— Niçin? dive sordu.

Penceredeki adam,

— Niçin olacak canım, elbette evin kapısını açmamı istiyorsunuz o halde anahtarı aşağı atın

— İyi ama, içeri girmiyecek misiniz?

— Ben mi? Yo... Hem ne diye girecek mişim?

Bu işe pek akıl erdiremiyen penceredeki adam,

— Siz burada oturmuyor musunuz, kuzum? diye sordu.

Bay Veneranda,

— Ben mi? Hayır, ne münasebet!... diye bağırdı.

— Öyleyse anahtarı niçin istiyorsunuz?

— Kapıyı açmamı istiyorsanız, elbet anahtarla açacağım, Yoksa bir düdükle mi açabileceğimi zannediyorsunuz?

Penceredeki adam, bağırarak,

— Ben, dedi, kapının açılmasını istemedim ki.. Sizin burada oturduğunuzu sandım, çünkü demindenberi durmadan ıslık çalıyordunuz.

Bay Veneranda, sesini büsbütün yükselterek,

— Yani, bu evde oturanların hepsi ıslık mı çalar? diye sordu.

Penceredeki adam,

— Evet, yanlarında anahtar yoksa, ıslık çalarlar... diye cevap verdi.

Bay Veneranda,

— Bende de anahtar yok... diye bağırdı.

O sırada, birinci katın pencerelerinin birinde görünen bir bey, kükrer gibi,

— Acaba öğrenebilir miyim, bu şamata ve vaygaranın anlamı nedir? İnsan, gürültünüzden uyuyamıyor! diye çıkıştı.

Bay Veneranda dedi ki:

— Kendisile konuştuğum bey üçüncü katta ve ben de caddede bulunduğuma göre, elbette bağıracağız. Alçak sesle konuşursak, birbirimizi anlıyamayız.

Birinci kattaki pencerede duran bey,

— İyi ama, dedi, gecenin bu saatinde ne istiyorsunuz?

Bay Veneranda,

— Bunu, dedi, üçüncü kattaki beye sorunuz; vallahi ben de ne olduğunu henüz kavramış değilim: En önce, evin kapısını açayım diye bana anahtarı atmak istedi, sonra da, ıslık çaldığıma göre, benim bu evde oturmam gerektiğini söyledi Velhasıl, meramı nedir, bir türlü anlıyamadım. Siz de ıslık çalar mısınız?

Birinci katın penceresindeki bey,

— Ben mi? Hayır. Hem niçin ıslık çalacak mışım? diye sordu.

Bay Veneranda,

— Niçin olacak, dedi, bu evde oturduğunuz için. Üçüncü kattaki bey, bu evde oturan kimselerin ıslık çaldıklarını söyledi. Bana göre hava hoş: Canınız istiyorsa siz de rahat rahat ıslık çalabilirsiniz.

Bay Veneranda bunu söyledikten sonra, «Allahaısmarladık» der gibi hafifçe eğilerek derhal oradan uzaklaştı; yolda giderken, kendi kendine: «Burası muhakkak bir timarhane olmalı» diye mırıldanıyordu

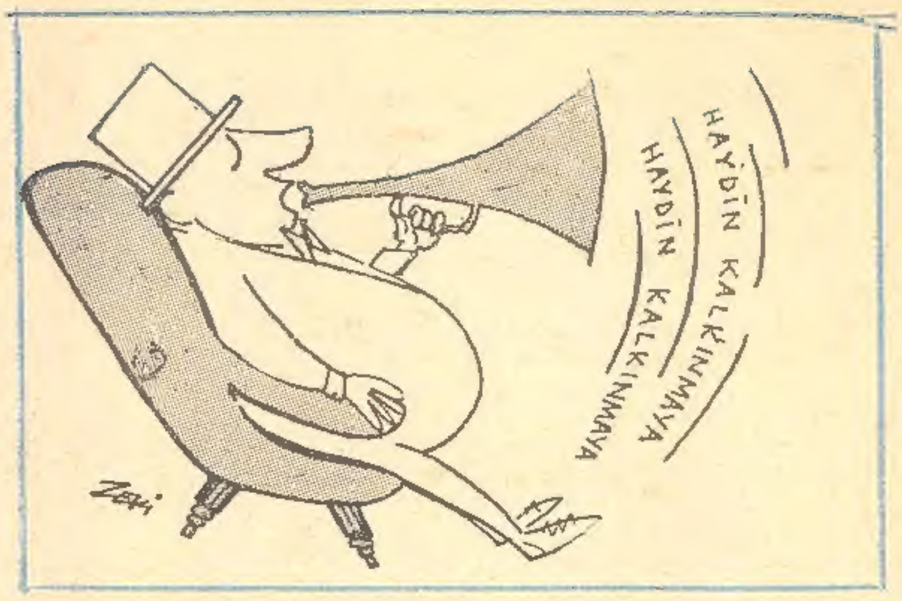

—Anlat—Derdini—

Marko paşa'YA

Avukat Sayın Muhtar Demirbulak yazıyor:

«10—9—962 günkü Zübük'ünüzde Azerbaycan şairlerinden Sabir'in «Korhuram» başlıklı şiirini ve Anadolu dilimize uygun karşılığını da yayınlıyorsunuz.

Bu, hayırlı bir adımdır. Bir zamanlar Köprülü bir nebze bu konuya temas etmişti sanıyorum.»

Sayın avukat daha sonra, yayınladığımız şiirde yaptığımız okunuş yanlışlıklarını bir bir gösteriyor. Örneğin, biz «Korhıram» yazmıştık, doğrusu «Korhuram» olacakmış.

MARKOPAŞA —

Sayın okurum, düzeltmeniz için çok teşekkür ederim. Yaptığımız yanlışlar, elimizdeki Hophop name'nin eski harfli basım olmasından ileri gelmiş. Sabir'den başka taşlamalar yayınlarken uyarmanıza dikkat edeceğiz.

Sayın Mehmet A. Çeteci'ye: Gönderdiğiniz üç yazıyı okuduk Bize soruyorsunuz.

«Size bu yazıları göndermekteki maksadım şu: Mizahî yazı sahasında kabiliyetim var mı yok mu, öğrenmek istiyorum. Eğer yoksa bu sahadan voltamı çekeceğim. Sevgiler.»

MARKOPAŞA —

Sizin deyişinizle size «çek vol tanı!» diyecek değiliz. Yazılarınızdan, sizde mizah kabiliyeti olduğu anlaşılıyor; yalnız sulu bir kabiliyet. Sululuğun içinde yer yer parlayan mizahınız da boğulup gitmiş. Mizahın çok ciddî bir iş olduğuna inanır ve kabiliyetinize de hiç güvenmeden çok çalışırsanız mizah yazabilirsiniz.

Gerçekten mizah ciddî iştir. Örneğin, Şarlo ile Hitler'i alalım; bunlardan komik olan Şarlo ciddî dir de, çok ciddî suratlı Hitler gülünçtür.

Saygılarımızla

⁂

Sayın Muhittin Bakan (İzmit): «Türk Susmalizminin İlkeleri» başlıklı kitap eleştirisinde kaleminiz fazlaca zalimleşmemiş mi?

⁂

Eskişehir'de Bay Ba — Se'ye: Hikâyenizin neden yarışmaya katılmadığını, eksiklerini, yayınlanmamasının nedenlerini açıklamayı biz de isterdik; ama bunun olanağı yoktur. İki bini aşkın yarışma hikâyesi geldi. Bunları bir bir okuduk. Bir de ayrıca bunları nasıl eleştirelim? Ne zaman yeter, ne de gazetede yer var? İyi mizah yazmanın en iyi yolu, büyük mizahçıların yazılarını çok okumak, onlardan öğrenmektir. Üç ay sonra açılacak olan «Altın Hoca 1963» yarışmasına katılabilirsiniz.

Karikatürlerinizde henüz yayınlanabilecek çizgi olgunluğu yok, ama çok umutlu belirtiler var.

⁂

Bay A. Hatipoğlu'na:

«Fahrî ve meccanî» muhabirimiz olarak «inanılır kaynaklardan» elde edip gönderdiğiniz haber için teşekkür ederiz. Şunun bunun «falan filân duygularını rencide» eder düşüncesiyle güzel yazınızı yayınlıyamıyoruz.

Bit

Bizim: milli hayatımızda bütün kendine göre bir önemi, bir yeri vardır. Âdeta bir «ev cil» hayvan veya bir «kümes» hayvanı kadar bize yakındır.

Yüzyıllardanberi beraber yaşadığımız halde yekdiğerimizi kırma

mızı kırmaşasız. Aksine o bizden «geçinmiş» biz de onunla iftihar etmiştik

«Bit yiğitte bulunur» atasözü boşuna söylenmemiştir.

Tababette, bazı hastalıkların teşhisi işinde bitin çok önemli bir rolü olmuştur Meselâ: Bu hususta tarihe geçmiş enteresan vakalardan biri şöyle cereyan etmiştir:

Kanuni Sultan Süleyman Han kızı Mihrimah Sultanı vezirlerinden birine vermek istemiş (herhal de Diyarbekir Valisi Melik Ahmed Paşa olacak) fakat rakipleri, «Paşa cüzzam illetine müptelâdır» diye şayia çıkarmışlar. Bunun üzerine, Padişah, paşa gücenmesin diye gizli olarak onu bir hekim vasıtasiyle «sıhhî müşahede» altına aldırıyor. Lâkin bu sıkıcı müşahedenin, uzun zaman sürmesine meydan kalmamış, müşahedeye memur edilen hekim paşanın «şerefiyle mütenasip» bir bitin paşayı boynundan emmekte olduğunu görmüştür (Bak: Murat Bey Tarihi Cilt: 3) Bunun üzerine hekim, hemen müjdeyi Padişaha yetiştiriyor ve Paşanın cüzzamlı olmadığı meydana çıkıyor. Çünkü «bit» cüzzamlılarda bulunmazmış.

O zaman bir şair bu hâdiseyi şöyle dile getiriyor:

Bir kişinin bahtı talii ola yâr
Kehlesi dahi anın işe yarar.

İşte biz bitlerimizle bu kadar anlaşmış iken, Avrupalılar gelip bu işe de burunlarını soktular. Avrupalıların 1908 de bize «müsavat — adalet — uhuvvet» i empoze etmelerinden sonra, müslim ve gayri müslim softalarımız tersine birbirlerini nasıl yemeğe başladılarsa, tıpkı onun gibi, yine Avrupalıların 1945 te verdikleri D.D.T. yüzünden de bitlerimizle bozuştuk. Daha önce halk iyi kötü temizlik için bir şeyler yapardı. Fakat, şimdi hep beynelmilel anlaşmalarla temizlenmeyi bekliyor.

Frengi taktiği hep böyledir. Bize bir şeyi gösterir, yarı yola kadar da götürür. Fakat mutlaka LET — MÜSAVAT — CUMHULETT — MÜSAVAT — CUMHURİYET — DEMOKRASİ ve D.D.T. de olduğu gibi. Yarıda kalan bu tedbirlerin çok büyük mahzurları da vardır: Mücadele edilen unsur kısa zamanda muafiyet kazandığı için kolay, kolay bertaraf da edilemiyor. Bu küçücük hayvan cidden bir çok büyük işe yarıyor. Meselâ, bu sefer hapse girinceye kadar böyle «velut» olduğumu bilmezdim. Kırk yılda ancak üç çocuğum olduğu halde, birkaç aylık hapis hayatımda milyonlarca bit doğurdum. E. nasıl doğurdum diye sormayınız Âdem nasıl Havva'yı doğurdu, veya Meryem ne şekilde İsa'yı doğurdu ise, ben de öylece doğurdum: Göğsümden ve kaburgalarımın arasından. Haki katen hep oralarda bulurdum bitlerimi.

Ancak bu doğum işinde şu noktayı iyice anlıyamadım. Hadi, Hazreti Âdem, Hazreti Havva. Hazreti İsa Allahın nefesinden, Nurundan ve Ruhundan halkoldular; ya benim bitlerim?

Bu hususta tek bir ihtimal düşünüyorum: Belki de Polisin veya Millî Emniyetin ruhundan.

Şimdi bizde âdeta millî olan bu servet varken bir takım hayalî ve muhal kazançlar peşinde koşacağımıza, bitlerimizden bir şey çıkarmayı düşünsek daha realist hareket etmiş olmaz mıyız? Bu hususta çalışmalarımızın muvaffakiyetle neticelenmesi halinde, milletçe milyoner olmak işten bile değil.

Hem o vakit büyüklerimiz de «temel atma» hususunda tatmin edilmiş olacaklar. Çünkü hemen her köyde fabrika açmak imkânı olacaktır.

Meselâ bugün İsveçliler (Wander) damar sertliğinde kullanılan ve dünyanın en pahalı ilâcı olan «Ensülin'i» i «sülük» veya «ziro» dediğimiz hayvancığın beyninden yapıyorlarmış. İsviçrelilerde belki sülük yoktur, bunu yapıyorlar. Biz de pekâlâ «tifüs» hastalığına karşı bitlerimizin beyinlerini düşünebiliriz.

Gerçi, bitte beyin çok azdır denilebilir. Amma, bizde bitin kendisi mebzuldür. Burada biz, keyfiyete değil, kemiyete bakacağız.

Hem de bitte beynin az olduğu iddiası, bir âbratuar tecrübesinden ziyade hayvancağızın haleti ruhiyesine göre verilen bir hüküm dür. Çünkü, düşünülüyor ki, şayet bitte beyin çok az olmasaydı, gelip ou kuru, sarı benizli, kansız Anadolu insanını saatlerce sömürüp zar—zor kanını doyuracağına, gider Amerikalının kan fışkıran ensesine yapışır, saniyede kaç gibi şişerdi.

Ama kimbilir; o da bizim gibi «Vatan» dır diye şekiyordur zavallı...

Anter
Askeri Tevkifevi 38 No. lu Hücre
6 Şubat 1960

«Musa Anterin KIMIL adlı kitabından»

Yeni evliler

Tam istasyona gelmişken Salamona ters yüzü döndü.

— Eyvah!.. Şemsiyeyi otelde unuttum!...

— Odanıza başkalarını aldık, gidip onlardan isteyiniz dediler.

Kapıyı vurmadan önce içerde konuşulanlara kulak verdi. Odayı yeni evliler tutmuş, muhabbet ediyorlar:

— Söyle cicim bu güzel gözler kimin?

— Benim, sevgilim

— Ya bu ılık dudaklar?

— Benim şekerim

— Ya bu ipek saçlar?..

— Benim, güzelim..

— Ya bu..

Sabrı tükenen Salamon kapıyı aralıyarak başını uzattı:

— Affedersin delikanlı, şemsiye sıra gelirse haberiniz olsun benimdir!..

Zübüüük

Pazartesi günleri çıkar haftalık siyasi mizah gazetesi * Sahibi ve yazı işleri yönetimi: MERAL NESİN * Yönetim yeri: Cağaloğlu, Nuruosmaniye, Gazi Sinan Paşa Sokak No: 12 — İSTANBUL * Telefon: 22 58 04 * Abone: Yıllık 25, altı aylık 13 liradır. Yabancı ülkeler için yıllık 50, altı aylık 25 liradır. Derginin uçakla gönderilmesi isteniyorsa ayrıca uçak masrafı abone parasına eklenir. * İlân Beş sutun üzerinden her sütünun santimi 15 liradır * Gönderilen yazı ve karikatürler yayınlansın, yayınlanmasın geri verilmez * 50 kuruş, geçmiş sayılar 75 kuruş * İstanbul'da Vatan Gazetecilik ve Matbacılık T.A.Ş. de dizilip basılmıştır *

8 Ekim 1962 ★ Cilt: 1 Sayı 36